

ПІДКАЗКИ ДЛЯ МАНДРІВ ІТАЛІЄЮ

ПОДОРОЖІ с. 21

СЕРЕДА
17 серпня 2016

№33

КОВАНІ ВИРОБИ ВІГО

НОВИНИ КОМПАНІЙ с. 12

4⁹⁰ грн

1
блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

www.ria.ua

Пропонуйте ідеї для міста – на них дають 5 мільйонів

Уже з вересня тернополяни зможуть подавати пропозиції щодо створення у місті того, чого, на їхню думку, бракує найбільше

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60, SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Який бульвар реконструювати, де встановлювати нові дитмайданчики чи замінювати старі атракціони у парках на нові, чи навіть відремонтувати дорогу, до якої роками не доходять руки відповідних служб – усе це невдовзі зможуть обирати самі тернополяни.

Для цього їм потрібно буде просто подати проект у міськраду, отримати підтримку в інших тернополян, а міськрада уже профінансує її реалізацію.

Така можливість – не ілюзія. У цілому світі аналогічний механізм називають «партиципативним бюджетом» або ж простіше – громадським бюджетом або бюджетом участі. Це – право витратити частку

загального бюджету на ті проекти, які жителі міста вважають найнеобхіднішими.

В Україні цей механізм, за даними Інформаційної кампанії «Сильніші разом!», запрацював із 2015 завдяки фундації українсько-польського партнерства ПАУСІ. Першопрохідцями були Черкаси, Полтава та Чернігів. Згодом долучилися Суми, Луцьк, Івано-Франківськ, Запоріжжя, Чернівці та інші. У Тернополі він фактично запрацює з вересня: тоді почнуть приймати на конкурс ідей щодо того, що потрібно зробити для міста, як і в якій частині його покращувати. На втілення ідей місто дасть на 2017 рік п'ять мільйонів.

Читайте **ГОЛОВНЕ** с. 5

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

608

ВАКАНСІЙ ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Зловили бойовика

Бойовика терористичного угруповання «Восток» затримали співробітники СБУ в одному з сіл Підволочиського району.

Правоохоронці встановили, що уродженець Донеччини добровільно приєднався до незаконного збройного формування у серпні 2014-го і перебував у ньому до березня 2016-го. Потім переховувався в різних областях, у тому числі Тернопільській.

Дні моди

Дні моди відбудуться у Тернополі 27 серпня о 19.00 на Театральному майдані. Українські дизайнери представлять колекції в етностилі. Показ під Всеукраїнським гаслом «Народжені вільними» приурочений Дню міста та Дню Незалежності України. Вхід на Fashion Days вільний, каже організатор Тернопільських днів моди Марія Гудима.

ТРОТУАРНА ПЛИТКА МАГІК
м. Тернопіль, Крушельницької, 18, к.203 т.: (0352)52-28-18

справжні броньовані **ДВЕРІ** від виробника
пожежний сертифікат ліцензійний монтаж дверей
під індивідуальні розміри
ПІДПРИЄМСТВО **РИФ** м.Тернопіль, вул. Довженка,18 тел.:(0352) 438030, (067) 7191371
www.rif.te.ua

Трактори Мототрактори Мотоблоки
Кредит до 30 000 грн
Тел.: (097) 842-06-17, (067) 353-16-06
відділ з/ч: (067) 350-31-15, сервіс: (067) 354-22-86

КомпаньонФінанс
ГРОШІ ГОТІВКОЮ
до **10 000** грн
вул. Київська, 11
вул. Патріарха Мстислава, 1
050 479 14 83
www.kf.ua

ЧОМУ ПОДОРОЖЧАЛА ВОДА

Вода ■ Тернополяни платили за воду і стоки за тарифами, прийнятими у 2014-му, кажуть у водоканалі. У ці тарифи були закладені показники ще 2013-го. Тож через подорожчання газу, електроенергії та змін у Податковому кодексі, виникла необхідність підняти тарифи

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Із серпня тернополяни розраховуватимуться з водоканалом за новими тарифами. Так, плата за кубічний метр води і стоків для мешканців багатоповерхівок зросла на 2,5 грн, для приватного сектору — на 2,38 грн.

Тобто, перші платитимуть за кубічний метр 11,48 грн, другі — 10,64 грн.

— Тож, якщо середньостатистична сім'я з трьох членів використовувала 8 кубометрів за місяць та раніше платила в середньому за це 70 грн, то тепер платитиме 90, — каже начальник відділу розрахунків населення КП «Тернопільводоканал» Володимир Бурмас. — Тобто, орієнтовно плата для неї зросла на 20 грн. Ще трохи більше доведеться сплачувати тим споживачам, які досі не встановили індивідуальних лічильників.

Щоправда, таких у Тернополі залишилось не багато — лише 5%. Їм таки рекомендують встановити лічильники задля економії власних коштів. Адже різниця суттєва.

— Якщо середньостатистичний розмір платежу для тих абонентів, які мають лічильник, складає 2,5 метрів кубічних у місяць на одну особу, то тим абонентам, яким нарахування відбувається за нормою споживання води, середньомісячний платіж становить на рівні десь 6 метрів кубічних, — додає він. — Це вже у 2,5 рази більше. Крім того, у Тернополі більшість багатоповерхівок обладнані загальнобудинковими приладами обліку. Коли ж є такі прилади, то норму споживання чинним законодавством нараховувати заборонено. Від-

повідно, розмір платежу у такому випадку стає більшим — близько 8,5 кубічних метрів на одну особу. То зростання такому абоненту обійдеться в середньому у 50 грн.

Платили за тарифами 2014

Попри таке подорожчання у комунальному підприємстві запевняють, що їхні тарифи залишаються одними із найнижчих в Україні. Про це повідомили нещодавно на прес-конференції, присвяченій якраз новим тарифам.

— У серпні 2016 року вступили в дію постанови № 1141 та № 1142 Національної комісії, що здійснює регулювання у сферах економіки та комунальних послуг, які були прийняті ще 16 червня на відкритих засіданнях комісії, — пояснює

Торік водоканал ще мав можливість скористатися державною субвенцією, яка частково погашувала різницю між фактичною вартістю послуг і встановленою. Тепер — ні

начальник планово-економічного відділу КП «Тернопільводоканал» Володимир Водовіз. — Цими постановами затверджені тарифи на водопостачання для КП «Тернопільводоканал» та інших водопровідно-каналізаційних підприємств. За цими документами, нова вартість послуг становитиме для абонентів у багатоквартирних будинках — водопостачання та водовідведення разом 11,48 грн.

Для абонентів приватного сектору і юридичних осіб не у багатоквартирних будинках — 10,64 грн. Зростання складає близько 29%.

Серед основних причин зростання тарифів водоканалу, за словами пана Водовіза, — подорожчання електроенергії для водопровідно-каналізаційних підприємств. Мовляв, якщо порівнювати теперішню ціну електроенергії з ціною в липні — 2,18 грн з ціною, яка включена в тарифи, що діляли до серпня — це 1,66 грн, то зростання становить 52 копійки.

— Через це зростання підприємство не мало можливості сплачувати за спожиту електроенергію. Різниця, яка виникає через це зростання — мільйон, — каже додає він. — Окрім того, до серпня 2016 року діяли базові тарифи, прийняті ще у 2014 році. А в них були за основу закладені показники 2013 року. За той час відбулись суттєві зміни у Податковому кодексі, зросли ряд податків, які ми платимо.

Чому підняли тарифи

Зокрема, йдеться про збір за спецкористування, який зріс на 26%, плата за землю — майже на 70%. Також серед причин, що змушують водоканал підняти тарифи пан Водовіз називає подорожчання матеріалів для ремонту та паливно-мастильних матеріалів, газу для опалення приміщення.

— Торік «Тернопільводоканал» ще мав можливість скористатися державною субвенцією, яка частково погашувала цю різницю, що виникає між фактичною вартістю послуг і затвердженою, — додає він. —

Скільки платять за воду в Тернополі і сусідніх містах

Місто	Скільки платять за кубічний метр	Відколи
Тернопіль	11,48 грн — мешканці багатоповерхівок (вода — 4,79, 6,69 — каналізація)	Із серпня 2016 р.
	10,64 грн — приватний сектор (4,44 — вода, 6,20 — каналізація)	
Хмельницький	9,04 грн — мешканці багатоповерхівок (4,58 — вода, 4,46 — каналізація)	Із січня 2016 р.
	8,38 грн — приватний сектор (4,25 — вода, 4,13 — стоки)	Із травня 2015 р.
Чернівці	10,14 грн (6,384 — вода, 3,756 — каналізація)	Із січня 2016 р.
Івано-Франківськ	9,28 грн (3,94 — вода, 5,34 — каналізація)	3 травня 2015 р.
Львів	10,49 грн — мешканці багатоповерхівок (6,04 — вода, 4,45 — каналізація)	3 лютого 2016 р.
	9,48 грн — приватний сектор (5,46 — вода, 4,02 — каналізація)	3 січня 2016 р.
Рівне	13,41 грн — мешканці багатоповерхівок (7,22 — вода, 6,19 — каналізація)	3 січня 2016 р.
	12,312 грн — приватний сектор (6,60 — вода, 5,712 — каналізація)	

За інф. із сайтів водоканалів

Та цього року у держбюджеті кошти на це непередбачені. Тож, відповідно, Національна комісія переглянула тарифи.

Національна комісія, за словами пана Водовіза, переглядає тарифи «хвилями». Разом із тернопільським водоканалом, переглянула тарифи водоканалів і Одеси, Києва, Мелітополя, Ірпеня, Шостки та ін. І, як запевняє працівник під-

приємства, один з найнижчих тарифів — тернопільський. Ба, навіть за новими тарифами тернополяни платитимуть нижче, ніж жителі деяких міст за не переглянутими тарифами.

— Наша ціна централізована — 10,64 грн, — каже пан Водовіз. — А вже ціна наступного водоканалу — 11,35 грн. Найвища ціна з цієї серії зростання тарифів — 29,57 грн.

ЕКСПЕРТИ RIA ПРО НАЙАКТУАЛЬНІШЕ

Що останнім часом вас схвилювало найбільше?

Олег СИНОВЕЦЬ (32р.)
Голова Тернопільського осередку ГО «Молодь ДемАльянсу»

— Хвилює загострення ситуації на адмінкордоні з Кримом та на сході України. Росія шукає причин для початку повномасштабних воєнних дій проти України, і найближчі 1-2 місяці є найсприятливішими для атаки. Світ сконцентрований на Олімпійських іграх, США заклопотані виборами, а в Європі проблеми з терористами та Туреччиною.

Олександр ФІЛЬ, голова ГО «ЕКОАЛЬЯНС»:

— Хвилює відсутність демократичного доступу до ЗМІ представникам громадськості; порушення при будівництві; скорочення площі парків і скверів — за останні роки на 85 га. А ще паплюження вигляду міста через масове встановлення МАФів. Хвилює бажання мера п. Надала продовжити нищення зелених зон через затвердження змін до Генплану.

Наталія ПОРАДА, провідний методист Тернопільського районного будинку культури:

— Щороку приїжджаємо на фестиваль, раді показати лемківську культуру. Старовинні речі ми збирали по селах. У Соборному є найбільша лемківська громада в Тернопільському районі. Там було багато незаселених будинків і переселенців поселили тут. Це добрі господарі, один одного підтримують.

Ігор КРОЧАК (49 р.), волонтер, військовий журналіст:

— На передовій, де до противника 100-150 метрів, українським воякам бракує води. На добу потрібно 6-8 літрів, а є — до трьох. Хотілося б, щоб реформи війська ішли краще. Це і наповнення армії зброєю, і її якість, як от навіть набої. Україні потрібний завод набоїв! А ті, хто відповідає за зміни, живуть ув'язненнями радянських часів і не розуміють суті гібридної війни.

Сергій БАЛУЦЬКИЙ (26 р.), прес-секретар фестивалю «Файне місто»:

— Мене вразила петиція від тернополян про те, щоб у місті відкрили Макдональдз. Пропозицію за кілька днів підтримало вже майже 300 людей. Значить, що тернополяни не цікавлять здоров'я і якісна їжа. Цікаво, що у 2014 році відомий кухар Джеймі Олівер виграв суд у Макдональдза, довівши, що їх їжа годиться хіба що для собак.

Олександр БОГОМОЛ, (39 р.), начальник головного управління нацполіції в області:

— За результатами атестації керівного складу ГУ нацполіції в області одного рекомендовано понизити в посаді, шістьох — звільнити. Щодо закидів в мій бік, що вони на роботі, то їх не всіх звільнили. Поки проходить апеляційний процес, я не маю права цього робити. Після, і якщо там рекомендуватимуть людей до звільнення, їх звільнять.

СВЯТУВАННЯ – 10 ДНІВ ПОСПІЛЬ

Програма святкувань Дня Державного Прапора України, Дня Незалежності та Дня міста

Подія і дата	Час	Місце
22 серпня 2016 р. (понеділок)		
Чемпіонат Східної Європи з аквабайку	Протягом дня	Став
Фестиваль «Вуличний ринок»	Протягом дня	Парк Шевченка
23 серпня 2016 р. (вівторок)		
Освячення і підняття Держпрапора України	10.00	Театральний майдан
Чемпіонат Східної Європи з аквабайку	Протягом дня	Став
Відкриття виставки Богдана Ткачика	12.00	УД «Перемога»
Виставка скульптур Сергія Кузнецова «Джан-Арт», «Стім-Арт», Селфіманія	15.00	«Топільче», Козацький острів
«Вуличний ринок». Створення і малювання Прапора України	Протягом дня	Парк Шевченка
24 серпня 2016 р. (середа)		
Фестиваль «Вуличний ринок»	10.00-23.00	Парк Шевченка
Виставка до Дня незалежності і Дня міста	Протягом дня	АртГалерея
Виставка військової техніки та зброї	з 10.00	Театральний майдан
Спортивно-розважальне свято: квест «Файне місто», конкурс малюнка на асфальті, танцювальний марафон	14.00-18.30	Театральний майдан
Концерт для ветеранів визвольних змагань за незалежність України та воїнів АТО	14.30	Двір Музею політв'язнів і репресованих, вул. Коперніка
Відвідини музею політв'язнів та репресованих	15.00	Музей політв'язнів і репресованих
«Вставай, Сонце» Концерт Андрія Підлужного та Володимира Треча	19.30	Набережна
Закриття чемпіонату з аквабайку	20.00	Набережна
Концерт гурту «Плач Єремії»	20.30	Набережна
Презентація диску NAMELESS, концерт гурту за участі «Тік Ту», «Ті що падають вгору», «Лемко Блюграс Бенд»	21.30	Набережна
Вечірка під відкритим небом	22.00	Острів «Чайка»
25 серпня 2016 р. (четвер)		
Фестиваль «Вуличний ринок»	Протягом дня	Парк Шевченка
Прем'єра проекту ІНТБ «Ті, хто вірить в Україну»	16.00	Палац Кіно
26 серпня 2016 р. (п'ятниця)		
Фестиваль «Вуличний ринок»	Протягом дня	Парк Шевченка
Виставка робіт учасників та переможців художньо-мистецьких пленерів»	12.00	Український дім «Перемога»
27 серпня 2016 р. (субота)		
Чемпіонат Світу з водно-моторного спорту	Протягом дня	Став
Чемпіонат України з стрітболу	10.00	Театральний майдан
Відкриття соціального медіапроекту «Переможи» за участю Соломії Вітвицької (канал 1+1) та співачки Оксани Мухи	12.00	вул. Текстильна, 28
«Вуличний ринок»: кінотеатр під відкритим небом, чемпіонат міста з пейнтболу	Протягом дня	Парк Шевченка
Змагання з скейтбордингу	13.00	Скейт-парк «Топільче»
Літературно-музична композиція до 160-річчя від дня народження Франка	13.30	вул. Сагайдачного
Відкриття дошки Єжи Гофману	15.30	Палац Кіно
Плац-концерти духових оркестрів України	17.00	Театральний майдан
Тернопільські дні моди	19.00	Театральний майдан
28 серпня 2016 р. (неділя)		
Урочиста літургія	09.00	Храм Успіння, вул. Острозького
«Вуличний ринок»: велопробіг, виступи вуличних лялькових театрів, відкритий кавовий чемпіонат міста з латеарту, концерт	Протягом дня	Парк Шевченка
Чемпіонат Світу з водно-моторного спорту	Протягом дня	Став
Безпрограшна лотерея від Товариства Червоного Хреста	Протягом дня	Парк «Нацвідродження»
Свято меду	12.00	Парк «Нацвідродження»
Ярмарок декоративно-прикладного м-ва	12.00	Парк «Нацвідродження»
Фестиваль української кухні	12.00	Парк «Нацвідродження»
Концерт Галицького камерного оркестру	14.30	вул. Сагайдачного
Виставка-курс квітів та композицій	15.00	Парк «Нацвідродження»
Концерт переможців, лауреатів фестивалів	15.00	Співоче поле
Імпреза з нагоди поповнення Алеї Зірок	15.30	вул. Сагайдачного
«Свято Замку»: показові виступи (ножовий бій, стрільба з лука, козацькі бої), виставка «Тернопільський замок», лицарські бої	15.00-18.30	Замок
Посткросери Дню міста	16.20	АртГалерея
Відкриття дошки Сергію Кузьмінському та гурту «Брати Гадюкіни»	17.00	вул. Сагайдачного
«Іменини Волі». Виступ «Оркестри Волі»	17.00	Театральний майдан
Відкриття зони відпочинку «Циганка»: виступи з віндсерфінгу, байдарок, каное, катамаранів, концерт	17.30	«Циганка», вул. Білецька
«Ті, що падають вгору», Postman, «Львівський танцювальний клуб», Mr.Freeman	18.00	Набережна
Ternopil Holi Festival	18.00	острів «Чайка»
Нагородження кращих тернополян	19.00	Співоче поле
Концерт зірок Галицького краю	20.00	Співоче поле
Закриття чемпіонату з водно-моторного спорту	20.30	Набережна
Концерт гурту Mad Heads	21.30	Набережна
Гала-концерт за участю Віктора Павліка	21.30	Співоче поле
Вечірка open air за участю кращих діджеїв України	22.00	Острів «Чайка»

За інф. міськради

Свято. ■ На День міста відкриють відпочинкову зону на «Циганці», частуватимуть на трьох гастрономічних фестивалях, для любителів спорту – два чемпіонати, концерти, розваги, лицарські бої, три зірки на Алеї зірок та нові книги про Тернопіль

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Із 19 серпня розпочнеться святкування Дня незалежності та Дня міста у Тернополі.

Загалом місто гулятиме 10 днів. Про це повідомили у міськраді.

— Родзинок святкувань чимало, програма насичена і кожен із тернополян та гостей міста зможе собі обрати розваги, залежно до вподобань, — розповів начальник управління культури і мистецтв міськради Олександр Смик.

Почнемо святкувати 19 серпня — саме тоді відкриє двері перший гастрономічний фестиваль «Галицька дефіляда» — на «Хуторі» пройде «Свято Спасу». Із 23 до 28 у парку ім. Шевченка гостей частуватимуть здоровою їжею на «Вуличному ринку». А 27–28 в парку Національному відродження відбудеться фестиваль галицької кухні.

Щодо спортивного напрямку, то програма теж обіцяє бути цікавою. У Тернополі 23–24 серпня пройде чемпіонат Європи з аквабайку, а 26–28 серпня — чемпіонат світу з водно-моторного спорту.

— Щодо музичного напрямку, цьогоріч у нас чотири хіт-лайнера, — повідомив Олександр Смик. — На День незалежності — «Плач Єремії» і Тарас Чубай. На День міста на набережній — концерт гурту Mad Heads, а на Співочому полі виступить народний артист України Віктор Павлік.

Але й це не основне у святкуванні, наголошують у міськраді. Головне — вшанування наших земляків. Будуть персональна виставка Сергія Кузнецова та Богдана Ткачика, презентація медалі Тернопілля автора Михайла Тимошика, каталог і нова книга про Тернопіль видавництва «Джура». Можна буде відвідати відкриття меморіальних таблиць Єжи Гофману та «Сергію Кузьмінському». І, звісно, буде вшанування трьох городян на «Алеї зірок». А в рамках Свята квітів оберуть найкращий святково-героїчний букет.

— Кошти на святкування з міськбюджету не витрачали. Усе — спонсорська допомога, — повідомив Олександр Смик.

Як нам стало відомо з власних джерел, генеральними спонсорами святкувань виступили три компанії.

Візерунки — на каві

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 097-783-53-39
MARJANA.DOKHVAT@GMAIL.COM

Перший у нашому місті відкритий кубок з лате-арту проведуть у рамках фестивалю «Вуличний ринок» 27 серпня. Відбудеться захід на лекційній зоні у парку Шевченка. Вхід вільний і ще глядачі зможуть спробувати каву.

— Суть змагання полягає у майстерності вливання спіненого молока в капучіно, завдяки чому на поверхні кави утворюються різні візерунки, — розповідає один з організаторів кубку Віталій Шашурін. — Взагалі змагання у такому форматі будуть вперше не тільки в Тернополі, але й в Україні загалом.

Кубок пройде у два етапи: півфінал та фінал. Наразі для змагань виготовляють два спеціальні кубики. На кожній грані куба буде певна фігура лате-арту простої і середньої складності.

— Після жеребкування перший

учасник кидає перший куб, — пояснює пан Шашурін. — Йому випадає певна фігура і учасники вливають попарно по два напої і дають їх суддям на оцінку. Таким чином кожен учасник має зробити два ідентичних капучіно з фігурою простої складності і два ідентичних капучіно з фігурою середньої складності.

Оцінюватимуть, як кажуть організатори, не тільки якість малюнка, але й техніку виконання. У фінал пройде шість бариста. Кожен з них повинен представити два макіато, малюнок, до якого обиратимуть судді перед фіналом, два капучіно, малюнки обиратимуть шляхом кидання костей. Також кожен учасник повинен буде зробити один напій об'ємом 250 мл з авторським зображенням. Переможець отримає головний приз — 4000 грн. Наразі для участі у кубку зголосилось 16 учасників. Зокрема, будуть бариста з Дніпра, Києва, Львова, Ужгорода та Тернополя.

Сьогодні на сайті 20minut.ua

Найчастіше читають:

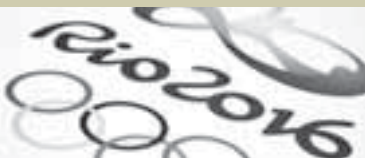
- Дружина влаштувала чоловікові сюрприз на «Острівці кохання»
- Не бойові втрати. Помер боєць-доброволець з Тернопільщини
- Знову стрілянина на «Канаді»: дорослий чоловік вчип підлітків гарним манерам
- Одинадцятирічну школярку не споювали, вона випила чарку на спір і опинилась у лікарні
- АТОшне волонтерство у Тернополі «помре» максимум за місяць
- На Лучаківського у мешканців 14 квартир «полетіла» побутова техніка через високу напругу. ЖЕК розводить руками
- Правоохоронці розшукали злочинців, які побили та пограбували тернополянку в «Топільче»
- На Тернопільщині знову бачили торнадо
- П'яний водій тікав від патрульних та заїхав у стовп (ВІДЕО)
- Акторка «Кварталу 95» тернополянка Тетяна Песик перевірила зірку еротичного фільму

Найчастіше коментують:

- Навіщо нам коментарі?
- Безхатні собаки нападають та калічать людей
- Водій 19-ї маршрутки не пустив до салону маму з двома місячним немовлям
- Як у центрі Тернополя водій позашляховика припаркувався посеред тротуару
- У міськраді розглядають два варіанти нового тролейбусного маршруту
- Олімпійські ігри
- Тернополянам нагадують, що податок на нерухомість потрібно сплатити до 28 серпня
- Тернополянин скаржиться на собак-убивць
- Звільнені прокурори судитимуться з Генеральною прокуратурою

Чи стежите ви за подіями Олімпіади в Ріо?

- так
- ні
- тільки тоді, коли виступають українські спортсмени

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Андрій Шула. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
 Пожежно-рятувальна служба 101
 Поліція 102
 Швидка медична допомога 103
 Аварійна газу 52-62-38
 Аварійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
 Чергова міської ради 1580
 Довідкова залізничного вокзалу 1505
 Довідкова автовокзалу 1504
 Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
 Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів 52-16-65
 Управління транспорту 52-15-14
 Перевірка якості продуктів 52-23-87
 Довідка міськвиконкому 23-63-97
 Головавтоінспекція 52-47-38
 Аварійна електромереж 52-24-66

ВОЛОНТЕРСТВО У ТЕРНОПОЛІ ПІШЛО У ПІДПІЛЛЯ

Волонтери кажуть ■ У бійців менше потреб, а щодо тих, хто їм допомагав, то існує межа людського ресурсу. Проте обіцяють, що в разі потреби все запрацює на повну потужність протягом 24 годин

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Волонтери, які понад два роки допомагали армії, згортають діяльність.

Констатують, що склади пусті, допомагати армії у Тернополі вже нікому. Немає ні фінансових, ні людських ресурсів.

Бійці, які зараз перебувають у зоні АТО, і з якими нам вдалось поспілкуватись, своїх справжніх даних для газети називати не хочуть, однак підтвердили — харчі і одяг є. Чого хочуть від волонтерів, так це дороговартісних транспорту, техніки. Хоча розуміють, що люди вже втомилась допомагати.

У волонтерів натомість масово почали «вилізати» проблеми зі здоров'ям, на які раніше просто не звертали уваги.

— Змінилось і ставлення до волонтерів — на нас дивляться, як на вічних жebraків, — каже відомий волонтер «Самооборони майдану Тернопільщини» Лілія Мусіхіна. — На жаль, між нами було і досі є чимало шахраїв, які називали себе «волонтерами».

Волонтери кажуть, що просто не мають морального права брати гроші з бабусь, які віддавали останнє. Тому й намагались заробляти гроші власними силами. Спочатку, як і всі, збирали продукти, шили форми, труси, в'язали шкарпетки і шапки. Потім вишивали рушники і картини, пекли пряники, готували і пакували чай.

Якщо порівняти рух на складі Самооборони два роки тому і тепер — тоді цілодобово двері не закривались. Тепер усе затихло.

Щодо потреб бійців, то волонтерам відомо про ліки і медичні матеріали, полегшені моделі берців. Часто за допомогою до тернопільських волонтерів звертаються госпіталі.

Волонтер Логістичного центру допомоги АТО Тарас Герман менш оптимістичний в прогнозах діяльності волонтерських складів.

— Зараз вигрібаємо мізер, який залишився, розподіляємо залишки, зробимо останню акцію до Дня міста, привітаємо з днем народження нашу 44 бри-

— На складі є з наших виробів ящиків 10 чаю, один ящик ліків, який сьогодні-завтра поїде в госпіталь, і 20-30 картин, — констатує Лілія Мусіхіна. — Це мізер, практично нічого...

гаду — і все, — каже Тарас Герман. — Півтора року все працює на власній ініціативі волонтерів. Маємо лише те, що заробимо. А до нас приходять із груповими заявками, щодо ремонту техніки, обладнання — дорогих речей бригадного користування.

Тому волонтери наразі цим і займаються: шукають, заробляють, ремонтують. Допомагають з документами та зв'язками соціального плану: підказати, скеру-

вати, посприяти з оформленням документів. Особливо, бійцям з районів.

Склад допомоги АТО, що на вул. Дністрянського, 10, «законсервований». Про це повідомив його керівник Тарас Білан. Основним напрямком роботи складу наразі є контроль за якістю використання ресурсів, які надходять рядовим бійцям.

Якщо буде потреба, склад готовий відновити свою роботу

протягом 24 годин, стверджує Тарас Білан. Знову збиратимуть продукти й одяг, будуть виготовляти військове обладнання та плести сітки.

Волонтерський рух, як кажуть активісти, не пропав. Як самі гірко жартують — він «пішов у підпілля» і перебуває в стані ручної гранати, яка затиснута рукою. При потребі, переконують, волонтери знову запрацюють на повну силу.

РЕКЛАМА

Гарячі ціни тижня

(з 17.08.2016 по 23.08.2016)

КОТЕЛ на дрова
ECOДІМ

5900 грн.

ТИТАН-24 кВт
Сталь - 8 мм
Час горіння 8-24 години

096 377-19-00
050 377-19-00
0352 510-510

Консультації щодо оформлення - БЕЗКОШТОВНО!

* на умови придбання через Державну програму відшкодування вартості обладнання

ВІКНАР'OFF ВІКНА • ДВЕРІ
ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

МАЙСТЕР ВІКНАНОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН
www.viknaroff.te.ua

К.Острозького 70.
тел.: (0352) 42-00-52, (097)909-49-46, (097)909-49-43
15 квітня, 6 (р-к "Оріон") тел. (0352) 51-19-25, (095) 919-40-34

LWS 3 NEW 1244 грн.
ClassicLine 400 1443 грн.

СОЛЯНА ЛАМПА
із природної кам'яної солі, вага понад 250 грам, р. призначена для моделювання мікроклімату соляних печер, які використовуються з акувальною метою.

Соляна лампа - гарний подарунок рідним, друзям та собі.

http://www.solotvino.ua/
Соляна кімната у Тернополі,
вул. Бродяська, 5а,
(район 6-ого магазину),
тел.: 42-46-28, (067) 995-60-14

ВІД 200⁰⁰ грн

**Каміни
Топки**
Мармур,
камін

www.kamin-top.com.ua
ПП «Вершина комфорту»
(0352) 42-05-42,
(096) 22-77-337, (050) 227-19-68

ВІД 3000⁰⁰ грн

Двері міжкімнатні
Панель МДФ
Готовий виріб до 3 тижнів
модель має 3 види дизайну

в асортименті ПОНАД 100
ДВЕРІ БІЛОРУСЬКІ МОДЕЛЕЙ
м. Тернопіль
вул. 15 квітня, 5а
(«Сільпо»), 2 поверх)
(0352) 511-011
(067) 67 41 800
(050) 60 26 100
Формуємо дилерську мережу

1866⁰⁰ грн

ШАФИ-КУПЕ від виробника

www.komondor.te.ua тр-т. С. Банчери, 11 Б,
(зуп. Станіон)
тел. (067) 340 58 94, (0352) 42 10 07

ВІД 4 500⁰⁰ грн

ПРОПОНУЙТЕ ІДЕЇ ДЛЯ МІСТА – ДАЮТЬ 5 МЛН

Можливості: ■ Уже з вересня тернополяни зможуть подавати пропозиції щодо створення у місті того, чого, на їхню думку, бракує найбільше. Для втілення ідей міськрада зобов'язалася виділяти до 1% від бюджету Тернополя. Це становить приблизно п'ять мільйонів гривень у рік

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Продовження Поч. на стор. 1

— Україна перейняла такий досвід у Польщі, — розповідає ініціатор впровадження проекту у Тернополі, депутат міськради Назар Зелінка. — І Тернопіль є одним із лідерів у цьому процесі. Суть його в тому, що сама громада методом прямого голосування може визначати, на що витратити частину бюджету.

Розробляв положення «Про громадський бюджет» для Тернополя пан Зелінка уже на основі напрацювань інших українських міст. Він адаптував напрацювання до тернопільських реалій. Також їздив наприкінці травня — початку червня 2016-го у «навчальну» поїздку до Любліна.

— У Любліні такий бюджет працює уже третій рік, — продовжує він. — Там, звісно, і фінансування більше — виділяють близько 3,5 млн. євро.

У Тернополі ж піде на цю справу не менше 1% затвердженого обсягу власних доходів загального фонду міського бюджету — це близько п'яти мільйонів гривень.

Голосування — після перевірки

Збір заявок, за словами пана Зелінки, у місті розпочнуть з вересня. Адже тільки на серпневій сесії депутати мають затвердити номінаційний комітет, котрий і визначатиме, чи підходить ідея для проекту.

— Наприклад, хтось запропонує купити рентген-апарат в обласну лікарню, — продовжує пан Зелінка. — На жаль, з міського бюджету ми це не можемо фінансувати. Але встановлення дитмайданчика місто профінансувати може. Плюс, подаючи ідеї, люди не можуть дати і детальний кошторис, а тільки приблизні цифри. Тож вже далі фахівці з управлін'я усе рахуватимуть, уточнюватимуть. Після цього проекти виноситимуть на загальне голосування.

Воно відбуватиметься за допомогою системи BankID. Тобто, охочі підтримати ідею пройдуть перевірку через українські банки. Голосуватимуть

в Інтернеті та у спеціально облаштованих пунктах, розташування яких визначить організаційний комітет.

— Які проекти наберуть більше голосів, ті й фінансуватимуть з міського бюджету, — говорить ініціатор проекту. — Час реалізації — один рік.

Обмеження щодо кількості проектів, що братимуть участь у голосуванні, відсутні. Нема й обмежень щодо суми, яку можуть виділити на реалізацію одного проекту. Єдиний ліміт — загальна сума всіх проектів, які будуть реалізовувати — близько 5 млн. грн. у 2017 році.

— Може бути так, що кошторис проекту, який найбільше набрав голосів, обійдеться у 2 мільйони, наступний після нього — мільйон, решту — по 200 тисяч, — додає він. — А може бути так, що тернополяни проголосують за проект, кошторис якого взагалі складатиме п'ять мільйонів. Зрозуміло, що чим менш локальною є ідея, тим більшу підтримку вона може отримати.

Чи ж не спробують у Тернополі деякі ручні «активісти» проштовхувати ідеї, вигідні для самої ж міськради або котроїсь із полісил, ми також уточнили у пана Зелінки. Той каже, що все залежить від активності тернополян.

— Голосує ж за ідею не організаційний комітет, не депутати, а тернополяни, — каже він. — Тому, якщо жителі міста будуть пасивними, не братимуть участь у голосуванні, то тоді можливо, що місто віддасть гроші на реалізацію такого проекту, якщо інших просто не буде. Ця ініціатива і має на меті підвищити громадянську свідомість, показати людям, що вони можуть впливати на розвиток міста.

Що підтримували сусіди

Допоки у Тернополі готуються реалізовувати ідеї тернополян, в деяких містах проекти в рамках громадського бюджету вже реалізували. Результатами задоволені як громада, так і влада.

Так, даними Інформаційної кампанії «Сильніші разом», у Чернігові серед підтриманих жителями проектів виявились створення служби соціального таксі, культурно-історичний

проект, який передбачає оформлення фасадів міста в певному стилі, благоустрій берегової зони та інше. У Луцьку — серед підтриманих жителями ініціатив є ремонт помешкання, де живуть троє інвалідів, облаштування спортмайданчика, скверу, дитячих майданчиків для трьох ОСББ та реалізації ініціативи з енергозбереження. В Івано-Франківську це встановлення огорож, облаштування прибудинкових територій та дитмайданчиків.

У кожному з цих обласних центрів виділяли різні суми на реалізацію проектів. Подекуди міста встановлювали обмеження щодо максимальної вартості одного проекту. Наприклад, у Черкасах вартість одного поданого проекту не повинна була перевищувати 1 млн. грн, в Івано-Франківську — 50 тисяч.

Щоправда, без недоліків не обходиться і в такому механізмі як бюджет участі. Насамперед йдеться про те, що процес його розподілу не регламентується на законодавчому рівні. Нормативно-правова база такого розподілу — це лише міські постанови або програми розвитку чи втілення бюджету участі. Тож одні недоліки виникають через людський фактор, інші дають про себе знати уже безпосередньо під час реалізації. Причому схожі проблеми виникають не тільки в Україні, але і за кордоном, у тій же Польщі.

Так, жителі міста часто не уявляють вартості робіт, тому складають неадекватні бюджети проектів. Це стає причиною їх відхилення владою. Відповідно, активісти розчаровуються. Деякі практики бюджету участі радять робити «шпаргалки бюджету» — скільки коштує асфальтування метра дороги, встановлення лавочки, посадка дерева, ремонт квадратного метра даху. Приміром, у Любліні на сайті бюджету є і відповідний калькулятор. А ще серед проблем, що виникають, — питання достовірності голосування та іноді «скупа» інформаційна кампанія. Утім, як кажуть аналітики, бюджет участі — чи не найкращий механізм для порозуміння між владою та людьми, і для подолання корупції у питаннях, як зробити рідне місто кращим, красивішим, зручнішим.

МИ ЗАПИТАЛИ В ТЕРНОПОЛЯН

Чого вам бракує для відпочинку у Тернополі?

Антон МАРЧЕВСЬКИЙ,
журналіст-фрілансер:

— У Тернополі часто чуємо про реконструкцію то скверу, та майданчика, то Набережної. Але певною мірою все виглядає одноманітно. Можливо, міськраді, проводячи ту чи іншу реконструкцію, треба питати тернополян, а що ви хочете тут бачити? Роблячи щось, варто додатково дбати про облаштування громадського простору. Чому б не зробити в мікрорайонах у скверах вуличні столики для настільного тенісу, чи гри в шахи. Або облаштувати місце для вуличного кіно. Щось для того, аби і дорослим хотілося більше часу проводити на вулиці.

Юлія ШВЕЦЬ,
редактор онлайн-видання:

— У Тернополі бракує цілісності, він схожий на картату і пошарпану ковдру через відсутність правил розміщення реклами та вивісок. Пересмикує через «свро балкони», «свро ліпнину» та решту гріхів проти естетики, які тернополяни хаотично встановлюють на будинках. Найперше, що я впровадила б: чіткі правила щодо втручання у зовнішній вигляд споруд. Уніфікація вивісок щонайменше в історичній частині міста. Заборона реклам-спотикачок, які створюють перешкоди для пішоходів. Нещадні штрафи за порушення цих вимог. Хочу, аби кожне громадське місце у Тернополі було доступне для людей з інвалідністю.

Вікторія БРОНЕЦЬКА,
студентка:

— Тернопіль — одне з найпривабливіших міст в Україні. У ньому є безліч історичних та архітектурних пам'яток. Зараз триває капремонт дворів, доріг, оновлення дитячих майданчиків та бульварів. Але йому не вистачає велодорожок, собачих баків, безкоштовних умивальників та туалетів для туристів. Я б хотіла, щоб у місті поменшало вивісок та білбордів, на авто та вокзалах були інфостенди з картою про визначні місця. Щоб наші люди нарешті стали людьми, а не бидлом. Про це можна багато писати і наводити безліч прикладів.

Роман КИРИЛІВ, студент:

— На мою думку, у місті дуже мало відкритих літніх сцен, де б мали змогу виступати музиканти-любители, мало цікавих арт-виставок чи взагалі арт-шоу під відкритим небом. Все ж таки літо. Тішить, що в нас проходить чемпіонат з водно-моторного спорту. На жаль, туристів більше немає чим зацікавити. Як для міста з озером в центрі, то дуже мало дійств на воді — їх взагалі немає. І, на жаль, озеро не в найкращому стані. В занедбаному стані і пляж.

Андрій ГРИЦАЙ, студент:

— Народився, живу, працюю та розвиваюся я у Тернополі. Упродовж усіх років я побачив, що моє місто змінюється на краще! Ремонтують дороги, відкривають дитячі спортивні майданчики, розвивають інфраструктуру. Хотілося б, щоб і надалі місто розвивалось. Щоб ремонтували дороги і вулиці у всіх спальних районах, щоб відкривали повсюди спортивні майданчики, адже спорт — майбутнє здорової нації! Хотілося б побільше арту, вишуканого дизайну на фасадах будинків тощо. Розвитку новітніх технологій, на кшталт, соляного дерева на Театральному.

Галина КРАВЧУК,
менеджер з гарантій:

— Щодня їжджу на роботу вул. Микулинецькою. Порадував нещодавній її ремонт між «Ватрою» і зупинкою «Тубдиспансер». Водії завжди раді проїхати хоча б кілька метрів по-людськи. Не завадило б відремонтувати вулицю ще в кількох місцях. Проміжок перед авторинком — латка на латці, особливо під час злив. Стік там майже не працює і від найменшого дощу серйозно затоплює проїжджу частину. Не можна сказати, що у місті нічого не робиться. Але поки з одного боку робиться, з іншого розвалюється.

НАЙЦІКАВІШІ ВІДГУКИ З САЙТУ [HTTP://TE.20MINUT.UA/10533369](http://te.20minut.ua/10533369)

Бучок Богдан
Зробити парк більш освітленим на «Східному», обробити і поміняти фонтан, також в парку зробити більший і красивіший. А то тому фонтанові купа років, він вже і так нещасний.

wert

На БАМі і Канаді можна збудувати громадський басейн, як це є у багатьох містах

Польщі. Можна встановити мінімальну плату, щоб вистачало на утримання закладу і зарплату. Але щоб це не була комерційна установа. Гарне місце — біля 23 школи.

Анонім

Та що там міняти? Дороги хоча б поробить, парковки. Дитячі майданчики. Люди б уже були задоволені

Oleg Synovets

Дуже часто на проспекті С. Бандери автомобілісти та мотоциклісти забувають, що їдуть в населеному пункті, а не по гоночній трасі. На моїй пам'яті багато смертельних ДТП саме через перевищення швидкості, тому пропоную встановити на проспекті С. Бандери в районі між «Обною» та Облас-

ною лікарнею камери автоматичної фіксації порушень ПДР, які б стежили перш за все за дотриманням швидкості руху. В багатьох розвинутих країнах це допомагає зберегти життя людей.

Бобрівець Наталя

Треба дитячий майданчик у Старому парку, дітей багато, гратись ніде.

ІНОЗЕМЦІ У ТЕРНОПОЛІ РОЗПОВІЛИ, ЩО ДУМАЮТЬ ПРО УКРАЇНУ

Гості ■ До Тернополя приїхали 19 стажерів з різних країн світу для того, щоб познайомитись з українськими традиціями, культурою та людьми

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 0-97-783-53-39
MARJANA.DOKH VAT@GMAIL.COM

— Два десятки учасників з 10 країн світу подорожують Західною Україною. Це люди з Туреччини, Єгипту, Марокко, Тунісу, Німеччини, Малайзії, Китаю, Бахрейну, Нідерландів та Мексики, — розповідає координатор Feel Ukraine у Тернополі Ірина Григорчук. — Цей проект розпочався 11 липня і триватиме до 22 серпня.

Суть проекту тому, щоб розвинути бренд України на міжнародному рівні для того, щоб привабити туристів.

Хотів спробувати щось нове

— Щоб люди приїжджали до нас, пізнавали культуру, традиції, — каже Ірина. — Можливо, щоб ламали якісь стереотипи, які існують у світі про Україну зараз. Бо, як ми побачили при спілкуванні з нашими стажерами, у них є багато думок про нашу країну, які не відповідають дійсності.

Перших два тижні вони перебували у Львові, згодом — в Івано-Франківську, Чернівцях і наразі протягом тижня вони пізнаватимуть Тернопільщину.

— Тернополі стажери матимуть екскурсії у музеї, тренінги на тему фото, відео та написання статей, — продовжує координатор. — Адже наші стажери — це професіонали або любителі у тій чи іншій сфері. Вони займаються тим, щоб зробити тут певні матеріали, буклети та інфографіки, які ми висвітлюватиме на сторінках Feel Ukraine у соцмережах.

Усі стажери вперше подорожують Західною Україною. Перші

враження від українських міст та людей у іноземців досить колоритні.

— Насправді я дуже люблю Україну і мене вразило те, що тут усе чисто і організовано. І дуже низькі ціни, — розповідає 21-річна Меріам із Єгипту. — Але проблема у тому, що у вас мало людей розмовляє англійською і з ними складно контактувати.

Натомість єгиптянин Карім обрав Україну у проекті тому, що його тато тут був уже сім разів.

— Він розповідав багато про вашу державу, — каже хлопець. — Я вважаю, що історії наших держав дуже подібні, оскільки у Єгипті так само як і в Україні були різні загарбники. І це залишає вплив на наступні покоління.

Еді з Малайзії приїхав, бо багато його друзів, які уже тут були і розповідали про те, що сюди варто приїхати — тут класно.

— Я хотів спробувати щось нове, — розповідає Еді. — Мені подобається у вас, бо тут дешева їжа, одяг та інші речі. Також у вас хороша погода — не холодно і не спекотно. Ще ваше місто дуже компактне, маленьке.

Не потрібно далеко йти, щоб дістатись до потрібного тобі місця. Адже все під руками, підсумовує він.

25-річний Тім з Німеччини насправді потрапив в Україну випадково.

— Я хотів поїхати в будь-яку країну у Східній Європі, тому подавав заявки на усі проекти в різних країнах. Мене вибрали в Україні, — пояснює він. — Здається, що Україна досить далеко від Німеччини, але це на так далеко, щоб не їхати сюди. Я бачу відмінності у менталітеті українців та німців і мені це дуже ціка-

— Мені сподобався український борщ, а от вареники не дуже, — каже Тім із Німеччини (другий справа)

во. Західна Україна мені трішки нагадує Австрію архітектурою, змішаною з Радянським Союзом. І у вас справді вже дуже компактно і близько одне біля одного. Коли ми були у Івано-Франківську, то відвідали Карпати, були на Говерлі. Відвідали Хотинський і Кам'нець-Подільський замки. Мені подобається, що від міста до міста недалеко.

Існують упередження

Щодо стереотипів, які були у іноземців до того як вони приїхали на Західну Україну, то першим на це питання відповів Еді.

— «Водка», — вигукнув хлопець. А потім Карім доповнив, що є думка про те, що українці дуже багато п'ють. І ще його здивувало, що в Україні жінки дуже багато працюють.

— Це поширений стереотип, що росіяни та українці вживають багато алкоголю, зокрема горілки, — каже Карім. — Але цей стереотип зламався. Ми зрозуміли, що ваша молодь не так уже і багато ходить в клуби і вживає алкоголь. Ще ми

зрозуміли, що жінки тут дуже багато працюють. Насправді набагато важче, аніж чоловіки. В нашій країні це не так. Тому це дивує.

Меріам відзначила, що ще один стереотип у світі — війна в Україні.

— Усі вважають, що у вас повністю в усій країні дуже небезпечно, але ми приїхали сюди і на Західній Україні дуже безпечно, — каже дівчина.

Німець Тім теж згадав про війну і про те, що багато його друзів запитувало чи він не зібрався на війну?

— Багато німецьких медіа розповідають про те, що війна йде по всій Україні, а не лише на сході, — каже Тім.

Прибувши у Тернопіль, Карім із Єгипту був дуже вражений великою кількістю іноземців у нашому місті.

— У вас міжнародне місто і це робить його особливим, — каже Карім. — В інших містах я такого не бачив.

Проте всі враження від Тернополя у стажерів лише попереду,

оскільки вони сюди лише прибули. Але вже встигли спробувати і полюбити українську кухню.

— Чи можу я сказати 50 на 50? — каже Карім. — Як на мене, то борщ ідеальний, а от вареники мені не дуже сподобались.

Німцєві Тіму борщ теж дуже сподобався. Хлопець навіть ним снідав, неважаючи на те, що він не їсть на сніданок перших страв.

— Ваша кухня дуже схожа з німецькою, — каже хлопець. — Ви теж готуєте макарони, картоплю, сосиски. Мені ваша кухня подобається.

Відгуки стажерів можна буде прочитати у групі Feel Ukraine у Facebook.

До слова, тернопільські студенти теж можуть поїхати в інші країни у рамках таких проектів. Наразі з Тернополя поїхало 10 студентів, зазначила Ірина Григорчук. Вони попрямували у Китай, Болгарію, Німеччину, Угорщину та Румунію. Аби приєднатися до проекту, стежте за вказаною групою у соцмережах.

Відомі люди очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Відомі люди очима дітей». Задля експерименту наш кореспондент показала дітям фото політиків, високопосадовців і відомих тернополян

Вікторія Бронєцька
— студентка

Андрій Палюх
— громадський діяч

Аня Кравець
— журналіст

Микола Хоронжук
— патрульний

Леся Цуренко
— тенісистка

Катруся (5 р.):

☹️ Ця тьотя працює моделлю. Її робота — посміхатись, коли її фотографують.

Богданчик (6 р.):

☹️ Вона ловить привидів, як у мільтфільмі. У неї є «пушка» і вона нею стріляє.

Юрчик (5 р.):

☹️ Цей дядько вмє ходити на руках. І ще він вмє високо стрибати. Так, він спортсмен.

Ангеліна (6 р.):

☹️ Цей дядько працює якимось вчителем чи професором. Він розказує про небо.

Женя (5 р.):

☹️ Ця тьотя малює тьотям губи і очі. У неї є багато різнокольорових помад.

Оленка (5 р.):

☹️ Ця тьотя живе у рожевих квітах. Вона якась квіткова фея. Її робота — всюди приносити квіти.

Ліля (5 р.):

☹️ Цей дядько працює взимку на вулиці. Він тепло одягнений і має торбу з подарунками.

Назарчик (5 р.):

☹️ Цей дядько працює в поліції. Його бояться погані дядьки. І він робить пістолетом так: пах-пах.

Ромчик (5 р.):

☹️ Ця тьотя пече дуже смачне печиво у формі машинок. Воно з шоколадом і горішками.

Віта (5 р.):

— Робота цієї тьоті говорити. Її щось питають, а вона починає щось розповідати.

ПОДОРОЖ У ЧАСІ – В ЧОРТКОВІ

Вікенд ■ Вчилися танцювати середньовічний бранль, відривалися під драйвову музику етногуртів та смакували стравами на вогні під час історичного дня «Гольський FEST» у Чорткові

Обладунки лицарів з клубу військово-історичної реконструкції «Подільська хоругва» важать більше 50 кг

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@GMAIL.COM

Потрапити у часи Середньовіччя можна було у перший день фестивалю «Гольський FEST» у Чорткові. Тут можна було постріляти з арбалета, побитися на м'яких мечах, покидати списа, навчитися танцювати старовинний середньовічний танець бранль, повболівати за якогось європейського лицаря чи подивуватися майстерності юних козаків-характерників.

Не ліниві і не зморені ковбасками, пивом чи наливками відривалися під музику і співи автентичних гуртів, сміялися зі старовинних фарсів, на повну поринули в атмосферу середньовічного замку під час вогняного шоу.

— Дивно, що так мало людей сьогодні, — каже тернополянин Василь. — Але з іншого боку нема великих черг, все можна побачити, дитину видно, нема наговпу — безпечно. Більшість напевне підтягнеться ближче до ночі на основні розваги.

Упродовж усього дня гостей вітали господарі замку пан та пані Гольські. Вони і відкривали фестиваль. Це вчитель з Копичинців Сергій Ярмоленко та чортківська дизайнерка Ірина Вербіцька.

— Я викладаю трудове навчання і захист вітчизни в Копичинцях, беру участь у нашому драматичному копичинецькому театрі, — розповідає Сергій Ярмоленко. — Мав бути актор із Чорткова, та в нього не вийшло, тому я став паном Гольським. Спеціально для ролі готуватися не потрібно було. Ми ходимо територією замку, щоб люди бачили нас, створюємо атмосферу, з нами можна сфотографуватися. Підписуємо грамоти людям, які хочуть мати згадку про фестиваль, тут є печатка, до речі про гроші можна торгуватися, то добровільні внески.

Чортківчанка Ірина Вербіцька — художник, дизайнер, викладач, майстер ляльки-мотанки.

— Як пан Гольський буде сам? То ж я складаю йому компанію. Хоч я й пані, та костюми шила сама, і грамоти робили, це все

ручна робота, також ми поставили стилізоване шатро, все для того, щоб створити атмосферу Середньовіччя. Тема фестивалю — з глибин історії — в сьогодення. Тобто йдеться про спробу поєднати вчора і завтра. То ми — ті, що вчора, — сміється пані Ірина.

Танці з сюрпризом підготували для гостей фестивалю учасники театру-студії «Лінк» з Кам'янець-Подільського. Щойно освоєні па давнього танцю треба було виконувати в такт музиці, яка постійно пришвидшувалася.

— Середньовічні танці дали життя багатьом сучасним танцям, — розповідає їхній керівник Валерій Свєреда. — Бранль з французької перекладається як погойдування. Є декілька різновидів бранлів. Наприклад, сабо походить від назви взуття, у якому його танцювали. На півночі Франції було поширене взуття сабатони, це такі дерев'яні капці, і цей танець назвали саме через те, що його танцювали в них. А бранль «шарлотта» отримав таку назву через те, що, мабуть, якийсь французький козак закохався в дівчину і звали її Шарлотта, він затанцював для неї танок і назвав його ім'ям дівчини.

Середньовічні мешканці замку та лицарі — це учасники кам'янець-подільського театру «Лінк» і клубу військово-історичної реконструкції «Подільська хоругва».

— Ми відтворюємо XIV століття. Намагатимемося смішити людей старофранцузькими фарсами фабліо. Хлопці показують свою майстерність володіння середньовічною зброєю, а ми

Пан і пані Гольські підписували грамоти на згадку про фестиваль. Щодо символічної оплати за грамоту можна було торгуватися

Валерій Свєреда з Кам'янець-подільського театру-студії «Лінк» (справа) тренується перед фаєршоу

Середньовічні красуні мали заплетене волосся, тож дівчата з театру довго чепурилися перед виступом

Козаки-характерники з Ворохти лежали на цвяхах, ходили по битому склі та демонстрували бойове мистецтво

заохочуємо гостей фестивалю, щоб спробували себе у стрільбі з арбалету, метанні списа, щоб билися на м'яких мечах, а вночі покажемо вогняне шоу, — розповідає Валерій Свєреда.

Реконструкцією він займається майже п'ять років, а театром захоплюється ще зі школи. Раніше закінчив Кам'янець-Подільський аграрний коледж, потім — аграрний університет, здобував професію електрика, потім біотехнолога, але зрозумів, що театр — це його, тому третю освіту зараз здобуває в галузі культури.

— Подивіться на нас, як то може бути не круто походити у вар'ятському вбранні, порадувати людей, самому щось навчитися! — каже Валерій. — Навіть якщо ти не історик, паралельно ти якось взаємодієш з нею, вивчаєш її. То круто!

Він розповідає про костюми учасників театру.

— У шкіряному костюмі звичай ходив кат, як це не дивно звучить, бо всі звикли, що це має бути дядько в каптурі з прорізаними очима, — розповідає Валерій. — Насправді це було не так, тканина була досить дорога, а шкіру було значно легше відмити. Сьогодні я виконую роль Гарольда — це знавць геральдики, гербів. Я є ведучим лицарського турніру і виконую декілька ролей у фарсах фабліо. Наш хореограф Микола у костюмі старости або капітана

Печеними ковбасками та картоплею по-селянськи в основному пригощали на фестивалі. Найцікавіші канапки були з паштету із сала з часником і квашеним огірком

гарнізону, який обороняє вхід в місто, дівчата — у костюмах, стилістика яких зібрана зі всієї Європи — так ходили англійки, французьки. Можливо, ми не дотягуємо до справжньої реконструкції у плані матеріалів чи пошиття, але для театру цього достатньо. Ми створюємо антураж, додаючи акторської гри.

ДОВІДКА

Найближчим часом свята тернопільських замків відбудуться:
— в Токівському замку — 21 серпня, с. Токи Підволочиського району,
— у Підзамоцькому замку — 4 вересня, с. Підзамочок Буцацького району,
— у Вишнівецькому замково-палацовому комплексі — 14 жовтня, смт Вишнівець Збарзького району.
— На фестиваль борщівської вишиванки та борщу запрошує 11 вересня Борщів.

ЧОТИРИ ГЕКТАРИ В «ЗАГРЕБЕЛЛІ» ПРОДАЛИ НЕЗАКОННО

Палац у парку. ■

Так тернополяни називають приватний майновий комплекс посеред «Загребелля» на огороженій території в майже 4,3 га. Ця величезна ділянка завдяки міській владі в 2011 році стала приватною. Та зараз з'ясувалось, що продаж землі — оборудка

АНДРІЙ ШКУЛА, 0-97-742-35-45,
SHKYLA@GMAIL.COM

У 2011 році Тернопільська міська рада, рішенням № 6/14/55 продала у власність 4,2736 га для обслуговування будівель майнового комплексу ТОВ «Бодмін-Україна». Ціна продажу — 2 млн. 194 тис. 493 грн, або ж 5210 грн за сотку.

Все б, напевне, нічого, якби більша частина території не була лісом, а в самій схемі відчуження землі не було зловживань та порушень.

«Приватний» кавалок лісу

Вказана земля мала користувача. Комсомольська школа, молодіжний табір «Орбіта», ТОВ «Центр молодіжного співробітництва», ТОВ «Бодмін-Україна»... Схема зміни власників та юридичного статусу — типова для того, щоб державне чи комунальне майно перетворити в приватне. Проте земля, наголошуємо, залишалась міською. Ось що «несправедливість» і виправили депутати та міський голова попередніх каденцій.

Основне порушення вчинили у 2007 році. Тоді міськрада рішенням № 5/7/48 вилучила з користування «Центр молодіжного співробітництва «Київський колегіум» 4,2736 га та надала ділянку ТОВ «Бодмін-Україна». Проте ще в 2006-му «Центр молодіжного співробітництва «Київський колегі-

ум», згідно з даними єдиного державного реєстру юридичних осіб, припинило своє існування. Тобто, офіційно від користування землею не було кому відмовлятися. Уже в 2011-му цю ж землю мерія погодила до викупу ТОВ «Бодмін-Україна». До складу земельної ділянки площею 4,2736 га входить 2,0 га земель, які за державною статистичною звітністю рахувались за молодіжним табором «Орбіта», та 2,2736 га земель, які відносили до земель державного лісового фонду та перебували у користуванні ДП «Тернопільське лісове господарство». Тобто міськрада не мала права продавати шмат лісу площею 2,2736 га. Земельні оборудки помітили громадські активісти та прокуратура. Остання й вимагала в суді скасування рішення міськради, яким продали шмат «Загребелля». В суді першої інстанції програли, але апеляцію виграли.

— Згідно з рішенням суду, земля має бути повернена в комунальну власність. Державний акт про право власності скасували, — каже юрист та громадська активіст Олена Степанова. — Міськрада має звернутись до реєстраторів щодо скасування запису про державну реєстрацію права власності на земельну ділянку. Якщо реєстратори відмовляють, тоді мерія має звернутись до суду про скасування держреєстрації права власності. Крім того,

Територія посеред «Загребелля» площею більше 4 га огорожена по периметру. Вона під охороною і туди нікого не впускають

міськрада повинна повернути товариству «Бодмін-Україна» 2 млн. 194 тис. 493,6 грн.

Після цього, як зауважує юрист, міськрада має укласти з ТОВ договір оренди землі.

— В оренду можуть віддати виключно землю під об'єктами, тобто знову дати кавалок лісу не можуть, — каже пані Олена. — Максимальна площа, за моїми підрахунками, не більше 2 га. Зрештою, такою ділянкою користувався дитячий табір. Зважаючи на те, що в парку комерційний об'єкт, то й землі потрібно визначити комерційне призначення. Нормативно-грошова оцінка ділянки — 9 млн. 757 тис. 845 грн. Тож якщо встановити мінімальну ставку оренди, місто змогло б отримувати від оренди 523 тис. 942 грн на рік.

Щодо відповідальності за оборудку, то їх, як переконана активіст, мали б понести міський рада двох попередніх скликань, а також посадові особи органів Держгеокадастру (нині Держгеокадастр — авт.), які погодили акт на право власності на ділянку в чотири з лишком гектари.

— Щодо приміщень, то в приватні руки вони перейшли ще в 1990-х, — говорить пані Олена. — Це було давно, і винних до відповідальності уже не притягнути. Зате зараз можна хоча б захистити парк та інтерес громади.

Слід веде в офшори

Наші журналісти побували в парку. Ділянка в чотири з лишком гектари огорожена, брама замкнена. Територію оберігає охоронець в камуфляжній формі та дві собаки. Також з охоронцем була жінка років 55 з виглядом. Вона, як пояснила, доглядає за приміщеннями і територією. Будівлі, ті що вдалось побачити від брами, оновлені. Є ще збудовані нові. Впустити журналістів на територію люди за брамою відмовились.

— Це приватні об'єкти і приватна територія, — сказав охоронець. — Про жоден суд не чув. До власників контактів не дам, бо не маю. Вони з Києва.

Люди з території запевнили, що майновий комплекс не виконує функції бази відпочинку. Якщо хто і приїжджає, то лише декілька чоловік зі столиці.

ТОВ «Бодмін-Україна» дійсно зареєстрована в Києві. У співзасновниках — громадянин України Бутко Володимир Іванович, акціонерне товариство BODMIN AG (Швейцарія), ТОВ «Кириайн» та «ЛОГІСТИЧНИЙ ЦЕНТР І «ЕТАЛОН» (Київ), кінцевий бенефіціарний власник (отримувач основного прибутку — авт.) Швотцер Петер Герберт (Швейцарія). Розмір статутного капіталу — 60 тис. грн. Основний вид діяльності: надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна. Керівником ТОВ є Володимир Бутко. Чоловік також є президентом «Еталону». Із Тернополем його офіційно пов'язує Тернопільська академія народного господарства (зараз ТНЕУ — авт.), де він навчався. Припускаємо, що й однокурсники, місцеві і при посадах, у чоловіка є... До речі, і Роман Заставний, який був мером в 2007 році і Сергій Надал, який керує зараз, також освіту отримували в сьгоднішньому ТНЕУ.

Ми декілька разів телефонували в «Бодмін-Україна» за номером, вказаним в реєстрі юридичних осіб.

— Керівництва зараз нема на місці, а я не вповноважена давати коментарі, — пояснювала жінка, що брала слухавку. — Залиште свій телефон.

До слова, до державної реєстрації ділянки у парку причетний відділ Держгеокадастру (нині Держгеокадастр — авт). Лісу, чомусь, там не помітили... Установу тоді очолював тоді Юрій Фролов. Чоловік був фігурантом кримінального розслідування у цій справі. Чинownik поки відсторонений судом від посади і наполягає, що не винен.

Звернулись ми й у міськраду, аби там прокоментували ситуацію та своє бачення.

— Правовідносини, які судом визнані недійсними, припиняються, — кажуть у прес-службі міськради. — Отже, можливість отримання плати за землю може мати місце за результатами прийняття міськрадою відповідних рішень з укладення договорів оренди землі та їх державної реєстрації, договорів за результатами проведення земельних торгів після реалізації власниками нерухомого майна, що розміщене на даній земельній ділянці, права на закріплення землі для обслуговування об'єкту нерухомості. Існує практика вимоги сплати навіть у випадку припинення договорів оренди та здійснення нарахування такої плати за попередніми угодами. Відповідно, ця плата і буде нараховуватись.

Ймовірно, що «Бодмін-Україна» звернулася із касаційною скаргою на рішення апеляції. Таке оскарження не припиняє дії рішення апеляційного суду, тож міській владі вже зараз варто працювати над підписанням договорів оренди на ділянку під об'єктами (крім лісу — авт.). Адже це — десятки тисяч гривень в бюджет на місяць.

Після касації, якщо вона буде, ми вимагатимемо від міської влади аби розгородили шмат «Загребелля» площею більше двох гектарів — це парк і він повинен бути доступним для усіх!

Міська рада у 2011 році, всупереч Закону, продала чотири з лишком гектари в «приватні руки». Більше двох гектарів цієї землі — ліс. Зараз суд повернув землю

ПЕРЕВІРЕНІ КВАРТИРИ

Інспектор RIA особисто фотографує квартиру та перевіряє ціну, місцезнаходження, поверх та стан ремонту.

Викликайте Інспектора RIA (067) 431 54 92

dom

RIA.com

1 кімнатна, р-н Старого парку

10 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11763561

24 000 у.о.

площа: 38 м²/-/10 м²
поверх: 6/10, газобетон

Цегл. будинок в затишному місці. Велика квадратна кухня, кімната з нішею. Здача в ІІ кв. 2016 року.

Оксана
(067) 781-57-16

5 кімнатна, Новий світ

14 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11063807

97 000 у.о.

площа: 160 м²/-/33 м²
поверх: 9/10, ц

Сучасна квартира в новобудові. Зроблений євроремонт та встановлене інд. опалення.

Андрій
(067) 781-57-25

3 кімнатна, Дружба

37 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11421473

49 900 у.о.

площа: 88.7 м²/-/-
поверх: 8/11, м

Будинок зданий. Документи готові. Котел, пральна машинка, духовка, холодильник.

Олександр
(067) 369-27-27

3 кімнатна, р-н Газопровід

14 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/10395171

35 000 у.о.

площа: 60.6 м²/-/7.5 м²
поверх: 3/5, ц

Квартира знаходиться в тихому районі, поблизу є школа, дитячий садок. Оголошення від власника!

Андрій
(097) 852-64-59

2 кімнатна, Дружба

8 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11510775

33 000 у.о.

площа: 62.63 м²/-/-
поверх: 7/9, м-к

Новий будинок, роздільні кімнати.

Лілія
(097) 225-77-39

2 кімнатна, вул. Бродівська

22 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11509489

38 900 у.о.

площа: 52 м²/-/22 м²
поверх: 2/3, ц

Власник. Новобудова. Технічно будинок зданий. Район для спокійного життя.

Іван
(097) 921-69-95

3 кімнатна, Дружба

14 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11772879

38 500 у.о.

площа: 55 м²/46 м²/9 м²
поверх: 5/9, ц

Роздільні кімнати, мебльована кухня. Поряд парковка.

Зоряна
(063) 341-00-07

1 кімнатна, Східний

7 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11567273

23 500 у.о.

площа: 45.5 м²/21.3 м²/15.5 м²
поверх: 8/10, ц

Роздільні кімнати. Житло не використовувалося з моменту побудови.

Зоряна
(097) 856-38-30

1 кімнатна, Східний

31 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11099974

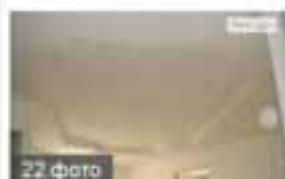
29 000 у.о.

площа: 41 м²/17 м²/13 м²
поверх: 3/3, ц

Новобудова, євроремонт, інд. опал., котел з програматором, простора гардеробна.

Ольга
(098) 267-87-40

3 кімнатна, Східний

22 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/10918489

52 000 у.о.

площа: 75 м²/56 м²/12 м²
поверх: 1/10, ц

Власник. І.о., підігрів підлоги, котел Арістон. Стіни старт+фініш та підвісні стелі під покраску.

Андрій
(099) 176-28-63

2 кімнатна, Східний

28 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/10921264

42 000 у.о.

площа: 56 м²/31 м²/9.1 м²
поверх: 1/10, ц

Підігрів підлоги, інд. опал., меблі, сантехніка, побут.техніка. Цігла ззовні утеплена пінопластом.

Андрій
(099) 176-28-63

1 кімнатна, вул. Вояків дивізії Галичина

18 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11285299

27 500 у.о.

площа: 38 м²/-/8.3 м²
поверх: 6/7, ц

Свіжий ремонт, ніхто не жив, з меблями, все зроблено. Продаж в зв'язку з від'їздом. Власник.

Микола
(068) 851-90-41

2 кімнатна, Дружба

26 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11808532

58 000 у.о.

площа: 70 м²/-/-
поверх: 2/12, м-б

Роздільні кімнати. Новобудова

Михайло
(097) 944-88-89

3 кімнатна, р-н Цукрового заводу

12 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11085028

38 000 у.о.

площа: 64 м²/40 м²/9 м²
поверх: 1/5, ц

Чеська в ід. стані, котел Вайлант, пласт. вікна, тепла підлога в кухні, 2 кладовки. Дім не старий.

Слава
(097) 212-24-47

3 кімнатна, БАМ

13 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11645280

50 000 у.о.

площа: 76 м²/37.9 м²/7 м²
поверх: 1/10, п

Інд. опалення, євроремонт, металопласт вікна, прибудова (узаконена), меблі, побут.техніка.

Дмитро
(068) 743-56-72

2 кімнатна, Дружба

23 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11798639

36 200 у.о.

площа: 64 м²/-/10 м²
поверх: 10/10, м-ц

Власник. Новобудова. З ремонтом, є ліфт. Двір закритого типу з відеоспостереженням, дит. майданчик.

Микола
(098) 231-31-28

1 кімнатна, пр. Степана Бендери

14 фото

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11072903

22 000 у.о.

площа: 41.3 м²/17.7 м²/11 м²
поверх: 9/9, ц

Дольова участь 2016 р. здача будинку не кутова, південна сторона.

Ольга
(097) 790-78-82

44

перевіраних
квартири Тернополя
на DOM.RIA.com

ПИШАЮТЬСЯ МАТЕРИНСТВОМ

Мама ■

Більше трьох років найбільш наполегливі мамусі годують своїм молоком власних дітей. Про те, чим пишаються і як це вдалося вони розповідають в соцмережах на сторінці флешмобу

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIJNIK@GMAIL.COM

Тернополянки приєдналися до флешмобу «#ПишаюсяМатеринством», який приурочили до світового Тижня грудного вигодовування. Дехто викладав свої фото навіть після закінчення події.

Нагадаємо, у мережі поширився флешмоб #ПишаюсяМатеринством, аби пропагувати грудне вигодовування. Жінок закликали розказати про власний досвід грудного вигодовування поза домом, ділитися ідеями, як краще облаштувати публічний і офісний простір для мам, до фото і коментарів треба було поставити хештег #ПишаюсяМатеринством.

До флешмобу долучилися десятки жінок. Вони написали про те, скільки зараз їхній малечі, яку вони годують чи годували грудьми, виклали фотографії, в якій позі їхні малюки найбільше люблять ласувати маминим молоком, розповідають про свій досвід годування не вдома — у подорожах, на вулицях міст, в горах, на морі, а також діляться думками про те, що грудне годування дає самим жінкам — «це наше все, і ліки, і заспокійливе, і коліско».

Часто жінки діляться досвідом того, як вони налагоджували грудне вигодовування. Не у всіх все проходило гладко і просто, тому є і такі слова: «дякую Богові за потрібних людей і найскладніший час врегулювання лактації!», а деякі жінки пишуть, що самі стали консультантами з грудного вигодовування.

Хтось із учасниць флешмобу пишається тим, що попри всі перешкоди таки зумів годувати грудьми. Для когось це так само природно, «як зварити макарони» — тому вони пишаються іншим — тим, що можуть це робити всюди. Хтось писав, що пережив осуд і несхвалення, коли годував трирічну дитину. Одна жінка наперекір пересудам зробила фотосесію з дитиною, аби залишилася пам'ятка про цей важливий етап в житті. А є й така жінка, яку назва флешмобу напружила, бо вона не пишається материнством, а лише дитиною.

— Спершу я теж не зрозуміла, чому тут пишуть тільки ті, хто довго годував грудьми, адже пишати тим, що вона мама, може і жінка, яка мало годувала грудьми і їй довелось

— Кожна дитина хоче молочка із запахом мами, — каже тернополянка Світлана Гуменна

ся перейти на суміш, її роль мами від цього не применшилася, — вважає тернополянка Ольга Мельник. — Проте побачила в коментарях що ідея флешмобу саме в грудному годуванні, тоді стало зрозумілим, чому долучаються лише ті, хто годує грудьми. Я теж назвала б цю акцію інакше. Але водночас широкі рада за усіх тих жінок і їхніх дітей, що їм вдалося насолодитися процесом годування сповна і дати своїм малюкам такий потужний здоровий старт на початку життя.

Хрін з яйцем — табу

До флешмобу долучилася тернополянка Світлана Гуменна. Зараз вона в декретній відпустці. Вона поділилася досвідом годування доньки.

— Грудьми годувала Ілонку рівно рік і три місяці, і ще до трьох тижнів зцідувала молочко й давала з пляшечки, — пише Світлана. — Молока було вдосталь, однак тривали та пізні старту прорізування зубчиків явно хотіли — мене як маму і її як маля на грудному годуванні — підвести... Що успішно було і зроблено. Але тішусь витримкою малої.

Попри те, що на чийсь розумну голову я скуштувала малюсінський великодній шматочок хрону з яйцем (традиція — святе) ледь більше ніж двотижнева доця навідріз відмовилася від грудей. Спершу потягувала, плювалася і плакала. Я теж. Але, дякувати Богу і тій же витримці малої, через 14 днів мучено-вар'ятського зцідування присмаченого хроном молочка таки відновились солоденькі потоки.

І найголовніше, увесь цей час мала не бажала навіть скуштувати 10 грамів «купних» каш,

а були придбані всякі...

Тож насправду, пишати материнством можуть не тільки мами, а й їхні діти.

Світлана розповідає, що годувала донечку будь-де на її вимогу. Абсолютно не звертала уваги на перехожих. Та й в принципі, каже, що ніхто не мав претензій.

— Любов та материнство є основними в прагненні стабільно годувати грудьми, — наголошує Світлана. — Окрім бажання годування, має бути хороше самопочуття і здоров'я мами. І по-менше стесових ситуацій. У сім'ї це мають розуміти без слів. Надбання матері, трошки терпіння і іноді наполегливість, і звичайно бажання дитини. Повір, кожна дитина хоче молочка з запахом мами.

Боролася два місяці

Доєдналася до флешмобу і колишня тернополянка Люба Лазука.

— Трохи із запізненням, але долучаюся до флешмобу #ПишаюсяМатеринством, — написала Люба на сторінці флешмобу. — У моєму випадку то була вкрай складна робота — навчити свій організм виробляти молоко, бо він відмовлявся від цього через подвійну анестезію, а дитину — навчити прикладатися до грудей, адже малюк був надто виснажений. На це в мене пішло рівно ДВА місяці. Але я не здалася. Після цього я ще годувала дитину понад три роки.

Люба пригадала як народжувала свого Назарчика.

— Після епідуральної та загальної анестезії, а також інтенсивної терапії, мій організм не виробляв молоко, бо то був завеликий стрес, — розповідає Люба. — Дитина була настіль-

Аби налагодити грудне годування Люба Лазука звернулася до консультанта з грудного вигодовування. Її старання увінчалися успіхом через два місяці

ки виснажена, що не мала сили смоктати. А вже з часу, відколи відійшли води, і до моменту ургентного кесаревого розтину минуло майже три доби.

Окрім того, дитині у лікарні дали відразу молоко з пляшечки, доки лікарі боролися за її життя. Відповідно, прилучити маля до грудей, то була надважка проблема.

— Але, по-перше, я мріяла годувати, я тоді більше відчувала себе мамою. По-друге, дитина після годування з пляшечки практично відразу зригувала все фонтаном. Вибору у мене не залишалось. Всі суміші випробували і жодна не підійшла, — пригадує співрозмовниця. — Я звернулася до консультанта з грудного вигодовування, і вона порадила радикальний спосіб: прикладати дитину до грудей через кожні 15 хвилин і викинути всі суміші та пляшечки.

Це тривало два тижні, але було варте зусиль, зазначає Люба.

— Хоч я не зовсім прислуха-

лася до консультанта, — пригадує співрозмовниця. — Робила так, як вона радила, лише уночі. Вдень же іноді підготовувала сумішшю. Але рівно у два місяці мій син був лише на грудному годуванні.

Люба пишається, що годувала сина більше трьох років.

— Звідки я брала силу волі? Мені її додавала дитина, а ще я цього дуже хотіла, — каже Люба. — Із годуванням більше проблем не виникало. Боляче не було, малий не кусався. Якщо так робив, то я забиравши груди, і він швидко зрозумів, що йому вигідніше мене не кусати.

Син відмовився від грудного годування сам у три роки і три місяці. Мав ротову інфекцію, тому не міг смоктати. А потім я вже пояснювала, що він надто дорослий. Звичайно, це після цього у нас обох була депресія. Але і це минулося. Я жодних ліків для припинення лактації не пила, не перетискала груди. Десь за півтора місяці молоко більше не вироблялося.

КОМЕНТАР

Алла Тимчак,
практичний психолог
центру «Мати і
дитина», ведуча Групи
підтримки грудного
вигодовування:

— Грудне вигодовування — це не лише ідеальне харчування для дитини, але й часткове об'єднання фізичних границь мами і дитини. При цьому певним чином імітується те, що відбувалось під час внутрішнього періоду життя малюка. В результаті такої взаємодії в дитини знижується сепараційна (базальна) тривога. Коли мати і дитя з'єднуються в

ситуації грудного вигодовування, відбувається ініціація людських стосунків, формується модель відношення дитини до об'єктів оточення і до світу в цілому. Добре налагоджене грудне вигодовування є також профілактикою післяпологових депресій.

Сучасні українські жінки пишаються тим, що можуть годувати всюди, за вимогою дитини. Це підтвердив флешмоб, який відбувся під час Тижня грудного вигодовування. З усіх питань щодо грудного вигодовування звертайтеся в центр «Мати і дитина» на Замковій, 16, де завжди раді допомогти!

ЗЕЛЕНИЙ ЧАЙ – НЕ БЕЗ БРАКУ

Перевірка ■ Звертайте увагу, чи на коробці чаю є рекомендація з приготування напою – час запарювання коливається від 3 до 7 хвилин. А також зауважуйте, скільки часу продукт пролежав у магазині

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLJNYK@GMAIL.COM

Чай – унікальний напій: в спеку він втамовує спрагу, а в холоди зігріває. Він популярний і на роботі, і на відпочинку, на діловій зустрічі та сімейному святі. Отож Центр Експертиз Тест протестував п'ять марок зеленого чаю, які придбали в супермаркеті. Це чаї «Лісма» (1 сорт), «Принцеса Ява Економі» (1 сорт), Heylis (вищий сорт), Ahmad tea (сорт Букет), та Qualitea The Golden Leaf infinity (сорт Букет). Чотири марки – українського виробництва, а Heylis – зі Шрі-Ланки. Як зазначають автори дослідження, на жаль, навіть в такому невеликому тестуванні не обійшлося без браку.

Час приготування різний

Центр експертиз «Тест» регулярно перевіряє чай, при цьому порушення в цього продукту трапляються не часто. Але враховуючи постійне підвищення цін і намагання деяких виробників зекономити на якості, її перевірка шляхом порівняльного тестування є доречною. У перевірених марок чаю оцінили маркування та упаковку, перевірили кілька показників у лабораторії, а також оцінили смакові якості. На основі усіх показників вивели загальну оцінку.

До упаковки чаїв зауважень не було. До маркування – також небагато. Тільки виробники чаю Qualitea зазначили на етикетці «суміш кращих сортів цейлонського та китайського зеленого чаю», при цьому місце вирощування вказали Китай. Стосовно маркування автори тестування звертають увагу, що на коробці чаю є рекомендація з приготування напою. При цьому час настоювання виробники вказують різний: від 3 хвилин у «Хейліс» до 7 хвилин «Лісма».

Також варто звертати на час зберігання продукту. На упаковці може бути зазначено, що час зберігання в сухому приміщенні або до вказаної дати, або 24–36 місяців від дати виготовлення.

У лабораторії чай перевірили за двома показниками, що ви-

значають якість цього продукту: вміст водорозчинних екстрактивних речовин і таніну.

Екстрактивні речовини – це ті речовини, які при заварюванні з чайного листка переходять у напій. Вони забезпечують зовнішній вигляд отриманого напою, в тому числі його міцність, насиченість, а також аромат і смак. Чим кращий чай і вищий його сорт, тим більше в ньому повинно бути екстрактивних речовин: від 35% для сорту Букет і вищого сорту і, не менше 33%, для чаю першого сорту.

У більшості протестованих зразків чаю був достатній для

в стандарті не нормується, але вказує на якість продукту. Чайний танін має гіркувато-в'язучий терпкий смак. Вважають, що чим більше таніну в чайному листку, тим кращої якості буде чай. У середньому вміст таніну в зеленому чаї складає 12–25%, а в чорному – 8–18%. У протестованих нами чаях кількість таніну коливається від 8% в «Лісма» до 12,7% в «Хейліс».

Виражений запах не у всіх

Чай дегустували в завареному вигляді, оцінюючи при цьому зовнішній вигляд напою, запах і

запах «Хейліса» був слабким, недостатньо вираженим. В інших марок запах був характерним, приємним, ніжним і вираженим.

В цілому зелений чай пробандам сподобався: в більшості чаїв оцінки за органолептикою – на смак та аромат – «добре», а в Qualitea за цим показником «відмінно».

У цьому тестуванні представлені зелений чай різної цінової категорії. Дорожчі учасники теста Qualitea 35,62 грн, Хейліс 38,08 грн і найдорожчий Ahmad tea 46,3 грн (ціна за 100 г). З дешевших «Принцеса Ява» за 18,08 грн і «Лісма» за 19,44 грн.

Загальні оцінки за результатами тестування зеленого чаю такі – усі чаї отримали оцінку «добре» крім Qualitea. І хоча в одному з випробувань цей чай отримав високу оцінку, та через зауваження до фізико-хімічних показників, яка свідчить про невідповідність сорту, йому суттєво знизили оцінку до «погано».

Як зазначають фахівці «Тест», дані тестування мають рекомендаційний та інформаційний характер для споживача і не є обов'язковими до виконання. Остаточне рішення при покупці за споживачем.

Чим кращий чай і вища його сортність, тим більше в ньому повинно бути екстрактивних речовин: від 35% для сорту букет і вищого сорту і не менше 33% для чаю першого сорту

свого сорту вміст екстрактивних речовин, крім чаю Qualitea: замість 35% в ньому було тільки 33,2%. Тобто, цей чай відповідав не сорту «Букет», який заявили на упаковці, а тільки першому сорту.

А от найбільше екстрактивних речовин в Ahmad tea – 45,7.

Стосовно таніну, то його вміст

смак. Заварений зелений чай повинен бути прозорим, світло-зеленого кольору з жовтуватим відтінком або світло-жовтий. Запах і смак повинен бути характерним для продукту, аромат – тонкий та ніжний, а смак – приємний з терпкістю.

Не яскраво вираженим виявився запах напою в «Лісма»,

Зелений чай зазнає менше обробки

Застосування чаю надзвичайно широке, і з нього готують не лише напій. Широко застосовують його у косметології. Заварений чай можна використовувати як барвник, і як добриво. В чаї вирощують чайний гриб. З використаних пакетиків роблять картини і букети. «Малюють» картини і з сухої чайної заварки.

Асортимент чаю досить великий. Чай буває чорний та зелений, листовий та в пакетиках, з добавками різних трав, плодів та ароматизаторів. Трійка найбільших виробників чаю – це Індія, Китай та Шрі-Ланка (Цейлон). Прикметно, що чай можна вирощувати і в Україні: з 1949 року на Закарпатті існує чайна плантація, найпівнічніша плантація цієї рослини у світі. Вона невелика

і навряд чи Україна зможе конкурувати на світовому ринку, та цікава як пам'ятка.

Зелений чай виробляють з тієї ж сировини, що й чорний – з молодих пагонів чайної рослини, але за іншою технологією. Для чорного чаю дуже важливі такі процеси як зав'язування та ферментація. Зелений чай такій обробці не надають. Він зазнає менше обробки і проходить обсмажування (китайський спосіб) або пропарювання (японський спосіб). Така температурна обробка потрібна для руйнування ферментів і запобігання ферментації, цей процес називають фіксацією. Далі чайний лист підсушують, скручують і сушать, сортують та упаковують.

Чайні рослини вирощують заради молодих і соковитих листків

або заради ледь розпушених або нерозпушених бруньок. Саме молоді пагони мають найбільше кофеїну та таніну. Зазвичай збирають однорічні пагони, які мають 2-3 листки з брунькою.

Щоб зробити косметичний засіб, чай можна і не заварювати. Суху траву слід добре подрібнити, змішати з рисовим борошном, все залити теплою водою. Таку маску вважають антивіковою, бо вона розгладжує зморшки й освітлює пігментні плями. Суміш меду і зеленого чаю можна використовувати, щоб освіжити нормальну і суху шкіру. Сухий і подрібнений чай разом з оливковою олією і кефіром чудово освіжить і зволожить комбіновану шкіру. Якщо шкіра жирна, чай і кефір видалять надлишки жиру.

КОРИСНІ ПОРАДИ

Як правильно пити

• Коли чай п'єте правильно, зміцнюється здоров'я і піднімається настрій. Перед тим, як зробити перший ковток зеленого чаю, піднесіть обличчя до чашки. Відчуєте чудовий аромат, а шкіра обличчя просочиться корисними парами й олійками. Повільно зробіть перший невеликий ковток. Якщо правильно заварили чай, то він не буде гарячим, і зможете відчутти смак зеленого чаю. Продовжуйте пити чай маленькими ковтками, нікуди не кваплячись, розмірковуючи про що-небудь приємне. Ця традиція прийшла до нас зі сходу, де під час чайної церемонії прийнято зануритися у свій внутрішній світ, пізнавати себе, розмірковуючи про свої бажання, дії. Допиваючи зелений чай, поверніться в реальність. Можливо, тепер є нове вирішення багаторічної проблеми.

Цукор таки можна

• Раніше дуже поширеною була думка, що пити зелений чай із цукром неправильно. Зараз вчені довели, що при додаванні цукру зелений чай не втрачає корисні властивості. Але багато хто замінює цукор родзинками або медом. Утім, краще мед не кладіть в чай, їжте вприкуску. Також не потрібно пити зелений чай під час їжі. Влаштуйте чайну церемонію окремо.

На дієті – двічі-тричі

• Заради схуднення зелений чай треба пити два-три рази в день. При цьому можна їсти нежирне м'ясо, яйця, молочні продукти, рибу, рис і гречку. Не вживайте булочки, пиріжки і дуже жирні продукти. Крім зеленого чаю в якості рідини треба пити воду та інші трав'яні чаї. Пити зелений чай, щоб схуднути, в таких дозах не слід більше місяця. Дітям, вагітним і годуючим груддю жінкам таку дієту застосовувати не можна! Літні люди з проблемами серцево-судинної системи і нірок також не повинні пити зелений чай у такій кількості.

Якісний заварюють два-три рази

• Насамперед слід прогріти чайник для заварювання, сполоснувши його окропом. Чайник має бути прогрітий з усіх боків. Інакше необхідна температура води зміниться при заварюванні в холодній ємності, і смак чаю стане іншим. Використовуйте лише воду, кип'ячену в перший раз. Температура води має бути 60-70° С. При використанні окропу чай стає надто гіркий.

Кладемо заварку у розрахунок чайну ложку чайного листа на чашку води. Закриваємо кришку чайника. Серветкою або рушником прикрийте чайник для більшої ароматності. Чекаємо. Правильно заварений зелений чай отримуємо, якщо перша заварка не триватиме довше двох хвилин. Щоб заварити зелений чай знову, почекайте 3-4 хв. Зелений чай високої якості при другому і третьому заварюванні не втратить ні смаку, ні користі.

КОВАНІ ВИРОБИ «ВІГО» ТЕПЕР ЩЕ БЛИЖЧЕ

379256_INF

КАТЕРИНА БУДІВСЬКА

Вишукані ковані вироби стануть окрасою будь-якого дому. Кожний господар, проектуючи помешкання, відводить у ньому місце для речей, які підкреслюють надійність та довершеність зовнішнього вигляду оселі. Огорожа, декоративні решітки ззовні, меблі, підсвічники, камінне приладдя усередині помешкання — усе це здатне прикрасити дім, надати йому респектабельності та ексклюзивного вигляду.

А придбати все це можна у новому магазині-виставці кованих виробів «Віго», що відкривається 12 серпня за адресою: м. Тернопіль, вул. Поліська, 8, навпроти «Епіцентру». Ковальська фабрика працює на тернопільському ринку вже від 2004 року. В ті роки художнє ковальство лише набирало масової популярності, а майстер, працюючи все життя біля зварювального апарату, вирішив відкрити для себе щось нове. Вдало вибраний момент і великий досвід за спиною не минув марно. Протягом усього періоду своєї діяльності досвідчені фахівці вдосконалюють технології виробництва, прийомів та методів художнього кування.

Ковані брами, хвіртки, огорожі є «обличчям» будинку. Така огорожа навколо садиби чи котеджу підкреслює особливості оформлення брами та хвіртки, створює цілісне уявлення про дизайн всього помешкання. Захистять від негоди і «впишуть» Вашу оселю в особливості місцевого краєвиду ковані навіси. Кований навіс або піддашша стануть своєрідним завершенням загальної концепції зовнішнього вигляду будинку. Тепло і затишок, будуть постійними гостями у помешканні, якщо Ви відведете у ньому місце для

каміння. Кімната з кованими меблями, розставленими навколо каміна, прикрашеного кованою решіткою, з набором інструментів стане улюбленим місцем Ваших родичів та гостей.

Прикрасьте власне помешкання, надайте йому витонченості й вишуканості за допомогою кованих виробів — зверніться в ковальську фабрику ковальства «Віго» за адресою: м. Тернопіль, вул. Поліська, 8, або ж телефонуйте за телефонами: (0352) 52-81-71, (067) 74-77-211, (067) 79-18-600.

ЕКОНОМНЕ ЕЛЕКТРООПАЛЕННЯ UDEN-S

379245_INF

Витрачаєте багато грошей на опалення? Наші клієнти економлять до 60%!

ВІКТОР БОРУК

Зростання популярності електроопалення пов'язано з постійним підвищенням цін на газ та інші енергоресурси. Газові та твердопаливні системи дорогі, до того ж газ, пелети, брикети та вугілля постійно дорожчають. Електроконвектори споживають занадто багато електроенергії. На даний час існує оптимальна система обігріву — високотехнологічні низькотемпературні інфрачервоні обігрівачі UDEN-S, яка суттєво заощадить ваші кошти.

Існує категорія людей, в головах яких сформувався стійкий стереотип, що електричне опалення шкідливе для здоров'я, пожежонебезпечне і дороге в експлуатації, тому ми вирішили ознайомити читачів з перевагами нашої продукції.

Опалювати будинок інфрачервоними обігрівачами дешевше, ніж газом. По-перше: сама система у півтора рази дешевша. По-друге: з використанням сучасних терморегуляторів вона споживає мало електроенергії. По-третє, з нашими обігрівачами споживач може перейти на пільговий (знижений) тариф, і обігрів будинку площею 100 «квадратів» йому обійдеться у 1000 грн. на

місяць, а квартири площею 50 м. кв у 350 грн. Використання електроконвекторів обійдеться мінімум удвічі дорожче і навантаження на електромережу буде удвічі більшим. У цьому вже переконалися навіть найпертіші скептики.

Сучасні інфрачервоні електричні обігрівачі UDEN-S® діють шляхом теплового випромінювання і темперування стін приміщень. Таке опалення дозволяє насправді економити електроенергію, сприятливо впливає на здоров'я людей, збільшує тривалість «життя» помешкання та інтер'єру.

Яким же чином? Обладнання UDEN-S безпосередньо обігріваче людей, предмети, стіни приміщення. Створюється своєрідний тепловий екран, котрий перешкоджає потраплянню холодного повітря всередину. Це дуже важливо, оскільки прогріті стіни позбавляють вологи і не лише проводять назовні менше тепла, а й самі починають його випромінювати, створюючи затишну домашню атмосферу.

При цьому відчуття комфорту настає за більш низької температури, ніж при використанні систем опалення, що нагрівають повітря.

Екологічне, «зелене»

ОБІГРІВАЧІ UDEN-S® З УНІКАЛЬНИМ ТЕПЛОАКОПИЧУВАЧЕМ

Переваги електроопалення UDEN-S

- економія на опаленні - до 60%;
- доступні ціни вітчизняного виробника;
- ефект теплонакопичення (панелі остигають протягом 1 години, віддаючи тепло з нульовими витратами електроенергії!)
- екологічність та безпечність;
- надійність (5 років гарантії);
- автоматизоване управління;
- не потребує нагляду й обслуговування;
- монтаж без пошкодження інтер'єру;
- приємний дизайн, малі габарити;
- більше 100 моделей дизайн-радіаторів.

Купуйте обігрівачі UDEN-S за адресою: м. Тернопіль, бульв. Шевченка, 1; (0352) 42-42-28, 097 942-81-92. www.ideal.biz.ua

Замовте у нас безкоштовний розрахунок опалення свого приміщення та дізнайтеся, скільки ви можете зекономити на витратах!

опалення не пересушує повітря, не виділяє продуктів горіння і водяної пари, не створює в приміщенні протягів і циркуляції пилу, усуває вологість і плісняву, запобігає появі конденсату на зовнішніх стінах.

Ці фактори дозволяють нам робити розрахунки потужності від 0,5 кВт на 10 кв.м приміщення та економити в оплаті за опалення до 60%.

Комфорт та природність дії систем опалення UDEN-S зробили їх дуже популярними серед дитячих садків, шкіл, лікарень. Опалювальні прилади

зручні, безпечні, не займають місця в приміщенні.

Система UDEN-S автоматизована, її спокійно можна надовго залишати без нагляду.

Системи UDEN-S - це опалювальне обладнання, що відповідає найважливішим вимогам: вони зручні, доступні, економні, надійні та стильні.

Інфрачервона система опалення не потребує котлів, труб, рідини, і, відповідно, додаткових вентиляційних каналів, сервісу, оформлення дорогої технічної документації. Монтаж UDEN-S береже

ваші оселі, обходиться без газозварювальних робіт і не шкодить ремонту.

У системи електричного опалення UDEN-S фінансові затрати на установку та витрати на експлуатацію є відчутно нижчими, ніж установку газової системи Достатньо вагомими доказами на користь електричного опалення є його незаперечна економія коштів, безпека, комфорт та екологічність.

Витрати на оплату електричного опалення можна ще зменшити, якщо використовувати двох- чи трьохтарифні лічильники.

Ми рекомендуємо обирати електричні обігрівачі UDEN-S для основного чи додаткового обігріву кімнат, де діти та дорослі перебувають постійно.

Придбати інфрачервону систему опалення чи окремі панелі для додаткового обігріву можна у м. Тернополі, бул. Т. Шевченка, 1, 1 поверх «ІДЕАЛ», тел. 097-942-81-92, (0352) 42-42-28

Додаткову інформацію можна знайти на сайтах: www.ideal.biz.ua, www.uden-s.ua.

ВІДНОВЛЮЄМО ШКІРУ І ВОЛОССЯ

Краса ■ Шкіра і волосся після літа найбільше потребують зволоження. Зараз золота пора для найрізноманітніших зволожуючих масок, а з пілінгами варто зачекати до глибокої осені, кажуть косметологи

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
 DIANA.OLIJNYK@GMAIL.COM

Подбати про волосся і шкіру більше доводиться жінкам, бо чоловіки частіше стрижуться.

Крім того, жіноче волосся більше ніж чоловіче зазнає руйнівної дії фену, вирівнюючих пристроїв, хімії, фарб, тому це питання актуальніше звісно для жінок, зазначає дерматокосметолог Софія Романюк.

Мінімум висушування

Після літа потрібно мінімально користуватися висушувачами засобами, хімічні завивки зараз краще не робити, і менше сушити волосся феном, радить лікар.

— І фарбоване, і нефарбоване волосся від сонця дуже пересушується, — говорить дерматокосметолог. — Улітку волосся часто випадає, витоншується, січється, вигорає. Зараз потрібно підстригти кінчики і зробити загальнозміцнюючі маски, слід менше користуватися фарбами, пінками. Останнім часом популярною послугою в салонах є кератинізація волосся, це великою мірою захищає волосся від пересушування.

Добре для волосся зробити маски з сульсенової пасти і покориствувати сульсеновим шампунем. Ці засоби призначені не тільки для тих, хто має проблеми з лупою, вони добре зміцнюють волосся.

— Корисно ополіскувати волосся відварами з рослин — блондинкам — з ромашки, темноволосям — з горіха, лопуха, кропиви чи шишок хмелю, — радить Софія Романюк. — Вони гарно зміцнюють волосся. Зазвичай відвар готують з розрахунку дві столових ложки трави на літр окропу і настоюють 20–30 хвилин. Бабусині

рецепти досі актуальні.

Ще один момент, на якому голошує лікар, жінкам з довгим волоссям не варто стягувати його гумками. Волосся влітку і так витоншується, а від стягування ще й стає ламким, продовжує співрозмовниця. Тому краще робити вільні зачіски, щоб шкіра голови і волосся дихали.

— Зараз треба більше робити масаж волосистої частини голови, — радить дерматокосметолог. — Це навіть вдома жінка може собі робити, коли дивиться телевизор чи має кілька вільних хвилин на кухні. Це легко зробити чи спеціальними шітками, чи металічними «павучками» з ручкою. Від масажу покращується кровотік, живлення волоссяних цибулин, волосся буде менше випадати, і покращиться його вигляд.

Більше води, менше кави

— Від надмірної засмаги зменшується кількість колагену й еластичних волокон, — пояснює Софія Романюк. — Від надмірної дії сонячних променів відбувається фотостаріння — проходить нерівномірне ороговіння і потовщення епідермісу, що призводить до гіперкератозу. Шкіра стає грубою, можуть з'являтися різні новоутвори. Наслідки фотостаріння — кератоми, зморшки.

Якщо засмаги забагато, можуть бути фотодерматити, алергія, яка проявляється піхурами чи почервонінням шкіри, також надмір сонця може призводити до онкозахворювань.

Найбільш чутливими до впливу сонця є руки, ділянка шиї, декольте, волосся, на обличчі — це шкіра під очима, губи, а також родимки і новоутвори, зазначає дерматокосметолог.

— Ці ділянки потребують зараз більшого зволоження, підійдуть

Дерматокосметолог Софія Романюк каже, що професійний масаж обличчя корисний у будь-яку пору року

зволожуючі гелі, креми, маски, — радить лікар. — Косметичний ринок пропонує багато засобів, але універсальних немає. Все слід підбирати індивідуально, бо є люди, чутливі чи навіть гіперчутливі до певних компонентів. Краще вибирати засоби там, де можуть проконсультувати щодо їх складу та дії, дати спробувати чи не виникне алергія.

Окремо варто наголосити на харчуванні, зазначає дерматокосметолог.

— Бажано менше кави, варто відмовлятися від алкоголю, копченого і смаженого, — каже співрозмовниця. — Усе це сприяє виведенню вологи. А чим більше людина втрачає рідини, тим більше потрібно її поповнювати. Більше пийте простої води, компоти з фруктів чи сухофруктів.

Скраби і пілінги — на осінь

Щодо таких процедур як пілінги та скрабування, то зараз їх робити не варто, бо сонце ще активне, найкращий час для таких процедур — середня і пізня осінь.

— Завжди треба оцінювати стан шкіри. Якщо є поверхнево розміщені судинки, витончена шкіра, то такі процедури взагалі не рекомендують поки літо, — каже Софія Романюк.

Зараз удома чи в салонах можна робити маски, які зволожують і живлять шкіру, допомагають їй оновитися після літа. Для жирної і для нормальної шкіри добре зробити маски з вівсянки. До кількох столових ложок вівсяної крупи додати чайну ложку меду або замінити мед на сметану чи кефір, тоді буває більший живильний ефект. Це доступно і досить дієво. Також добре використовувати в масці банан. Якщо шкіра суха, то маски повинні бути тільки на жирній основі.

— Усі думають, що проблемною є жирна шкіра через виникнення вугрів, але більше проблем із сухою шкірою, — зазначає косметолог. — Така шкіра без відповідного догляду швидше старіє, а ще відновити баланс вологи дуже важко.

У маски — сливу і огірок

Вдома для зволожуючих масок можна використовувати різні фрукти, зараз ідеально для цього підійде слива, продовжує лікар. Також дуже хороша зволожуюча маска з огірка. Звичайний огірок очистити від шкірки, натріть на дрібній тертці, можна додати збитий білок, нанесіть на обличчя по масажних лініях, ділянку навколо очей і губ оминаємо. Через 20 хвилин легенько змити

тепленькою водою. Така маска зволожує і живить шкіру.

— Дехто любить подрібнити у блендері виноград з кісточками і використовувати цю масу для маски з ефектом скрабування, — розповідає Софія Романюк. — Але я не рекомендувала б зараз робити такі маски схильним до куперозу і тим, хто має судинні зірочки на обличчі. Принаймні раджу бути дуже обережними тим, хто має дуже тонку шкіру обличчя. Їм потрібне ніжніше очищення, а скраби краще використовувати восени. Таким людям краще робити загальнозміцнюючі маски без абразивних часточок.

Із відбілюючими масками теж варто зачекати до початку осені, вони актуальні після літа, коли немає активного сонця.

— У салонах також можна зволожити шкіру за допомогою ін'єкцій гіалуронової кислоти, — розповідає дерматокосметолог. — Ця кислота нешкідлива для організму, бо в незначній кількості міститься у шкірі. Під дією сонця її природні запаси зменшуються, а вона необхідна шкірі, бо утримує вологу — таким чином зменшуються зморшки. У мене часто консультуються з приводу того, які процедури краще робити для обличчя? То стосовно гіалуронової кислоти можна бути спокійними. Ця процедура принесе користь, бо це природний компонент, і організм сприймає його добре. Ін'єкції роблять на будь-якій частині тіла.

Шкіра рук теж потребує зволоження, бо вони постійно відкриті. Крім того, вода з милом і миючі засоби додатково висушують її.

— Добре допомогти шкірі заспокійливими ванночками з відварів трав, і покориствувати кремом для рук, — радить Софія Романюк. — У кого дуже суха шкіра рук, то можна змащувати шкіру оливковою олією. Чомусь у нас звикли, що ретельно треба вибирати тільки креми для обличчя, для рук теж не кожен крем підійде.

Якщо шкіра дуже суха, то підійде жирний крем, якщо вона помірно суха, то надто жирний крем не поглинеться шкірою і зробить неприємну жирну плівку на руках. Тоді краще взяти звичайний зволожуючий крем для рук.

РЕКЛАМА

Нові окуляри Оптика Fielmann

У нас Ви без будь-яких проблем отримаєте Ваші окуляри за гарантовано вигідною ціною, а також:

- безкоштовну діагностику зору;
- великий вибір німецьких оправ за акційною ціною 25.00 грн.*;
- німецькі лінзи (±6,00дптр.);
- безкоштовне встановлення лінз в оправу;
- безкоштовний фірмовий футляр та серветку;
- безкоштовне сервісне обслуговування;
- три роки гарантії.

* умови акції - у салонах Fielmann

І це все за ціною від 205.00 грн.

м. Тернопіль, вул. Руська, 4; (0352) 52-82-23

ВІЗИТКИ

195 грн / 1000 шт.*

(0352) 43-00-50
 (099) 921-30-75

ХОЧУ, ЩОБ МІСТО БУЛО БЕЗПЕЧНИМ ДЛЯ ДІТЕЙ

Патрульні ■ Продовжуємо проект «Знайомтесь – ваш коп». Теперішня історія – про 32-річну тернополянку, маму двох дітей Наталію Катерняк

МАР'ЯНА ДОХВАТ,
0-97-783-53-39
MARJANA.DOKHVAT@GMAIL.COM

До роботи у патрульній поліції жінка 10 років працювала у косметичній компанії, намагалась створити свій бізнес.

— У мене освіта магістра зі спеціальності банківський бізнес. Навчалась у ТНЕУ, — каже Наталія. — Але за спеціальністю я не працювала, бо виховувала дітей. У мене їх двоє — 10-річний хлопчик і 13-річна дівчинка.

Хоче зробити місто безпечним

У вільний час жінка читає українську художню літературу. Серед улюблених авторів — Ліна Костенко та Галина Вдовиченко. Улюблений твір — «Пів'яблука» Галини Вдовиченко. Окрім того Наталія любить подорожувати з подругами.

— Я маю трьох хороших коліжанок і ми любимо подорожувати Україною, — розповідає Наталія. — Кожного кварталу ми їдемо у яесь місто. Наразі ми об'їздили уже половину країни до Дніпра. Поки катаємось Західною Україною.

Подруги об'їздили усе

АРХІВ НАТАЛІЇ КАТЕРНЯК

Найкумеднішими випадками є виклики від бабусь, які хочуть поговорити і пригостити чаєм, — каже Наталія Катерняк

Закарпаття. Жінка каже, що обожає кататись на лижах.

— Я — за активний відпочинок, активні види спорту, — продовжує співрозмовниця. — Якщо ми їдемо у яесь місто, то йдемо на екскурсії. Повністю його обходимо.

хоче, щоб Тернопіль був безпечним.

— Хочу, щоб моє місто було безпечним і красивим для моїх дітей, — каже Наталія. — Мене ніхто до цього не спонукав. Я дізналась про патрульну поліцію і відразу туди захотіла. Хотіла зробити

свій внесок.

Кличуть на чай

Серед викликів, які надходять у поліцію, є чимало кумедних. Один з таких, пригадує Наталія, був виклик через собаку перед дверима.

— Зателефонували і сказали, що перед дверима лежить велика собака, — розповідає патрульна. — І хотіли, щоб ми її забрали. Ще у нас в місті є веселі бабусі, яким сумно. Вони викликають поліцію, щоб просто поговорити.

Такі виклики зазвичай

вважають неправомірними і, згідно з законом, порушникам виписують постанову, але бабусь поліцейські не карають.

— Які там постанови, коли та бабуся з 1937-го і вона самотня, — каже Наталія. — Зазвичай вони дзвонять і кажуть, що сусіди шумлять. Ми приїжджаємо, а там нікого немає. Тоді бабусі нас запрошують на чай, котлети. Їм напевно просто не вистачає спілкування.

Патрульні коректно відмовляють бабусям, щоб ті не образились і йдуть.

Найбільш болючі випадки на службі, каже жінка, це смертельні ДТП.

— Коли ми приїжджаємо і бачимо труп, то психологічно витримуємо, — пояснює Наталія. — Некомфортно і тяжко тоді, коли приїжджають рідні бачать це все — їхні емоції пережити найважче. Ти розумієш, а там людині, яка померла, ти нічим не допоможеш, а от рідних слід підтримати.

Попри такі випадки, Наталія ще жодного разу не шкодувала про те, що обрала таку професію.

СЕРГІЙ ПРИТУЛА
ШОУМЕН

Розмовляв зі своїм малим, щодо того, чого б йому хотілось в житті для повного щастя. Бо, ніби, дитина нічим не обділена. Дмитро трохи пофілософствував на зрозумілі теми сімейних стосунків, потім щодо своєї маленької сестрички, потім щодо війни, а потім сказав, що хотів би ще раз приїхати на Донузлав, щоб поплавати з дельфіном. На мій подив згадав, як звати дельфіна — Ян!!! 3 роки тому, ми скористались «блатом» (знайомством з тодішнім міністром курортів і туризму Криму, Олександром Лієвим), і влаштували малому купання з дельфіном на Донузлаві. Емоцій було стільки, що це дійсно важко забути. Малий жалівся, що «через тих руських» не може зараз зустрітись зі своїм другом дельфіном. Думаю, для багатьох, хто був так чи інакше пов'язаний з Кримом — це найменша з проблем. Але роз-

мова завершила мої думки у русло того, а чого ж мені бракує останніх пару років? А я, по натурі своїй, доволі ліниве створіння, хоч і веду активний спосіб життя і намагаюсь встигати на кількох фронтах. Я тішуся в роботі, маю можливість пару разів на рік вирватись як не на море, то в Карпати. І ніби все ок, але по тій розмові я зрозумів, чого мені бракує. Страйкбол! Я долучився до цього виду спорту десь у 2007-2008-му. Спочатку це була цікавість, ігри «на прокат», трішки «маклаудства». Була певна романтика процесу: купа здорових мужиків з муляжами зброї, які бавляться у війну. Всі як один — Рембо в мініатюрі! Ми ділились на команди, вимахувались один перед одним екіпіровкою, тюнінгом своїх приводів (зброї), десь знаходили піротехніку, вантажівки і джипи для реконструкції. Спочатку захоплювала картинка, антураж... а потім захопила атмосфера. Страйкбол — гра чесних людей. Я зрозумів це, коли в Тернополі з відстані десь у 150 метрів «виніс» чергою 2-х суперників. З такої дистанції ти просто фізично не можеш побачити чи влучила 6-міліметрова кулька у противника.

Але 2 мужика, через кілька секунд після черги, підняли вгору руки, одягли на голови білі пов'язки і пішли в «мертв'ятник!» Для мене це було великим прикладом! Я завжди сахався від екстремальних видів спорту. І кожного разу коли Саня Педан валив на сноуборді по чорних трасах чи розказував мені про свої досягнення у кайт-серфі, я кричав йому, що він баран, бо не думає про свою родину... Саня постійно ржав і питався: «а ти зі своїм страйкболом не такий самий?» А воно якось не помічалось. На кожній грі хтось вивихав ногу, хтось ламав ребро, комусь кулька пробивала шоку наскрізь. Кров витиралась і заливалась спиртом, іноді внутрішньо. А негатив гасився за опівнічними посиденьками коло вогнища з кулішом. З гітарами, байками. У 2014-му багато страйкболістів поповнили ряди бійців по обидва боки фронту. На жаль. На жаль, по обидва. Знаю тих, хто потрапляв в полон. Знаю тих, хто загинув. 3-4 серпня минуло 3 роки з моменту, коли я востаннє бігав з РПК, як страйкболіст. Смішна була гра тоді на Буковелі. Я здобув конверт від кур'єра, а на підході до бази мене свої ж і «винесли».

Я досі не розумію, як кремлівські боти не нарили по мені фоток з тої гри, а ми там по мотиву «Бродівського котла» грали, відповідно 3 сторони: РА, УПА, СС «Галичина»)). Потім було ніколи, а потім Майдан, війна... і, відверто кажучи, навіть коли десь хтось пропонував долучитись до гри... я не міг. Тому що приїжджав до хлопців на «передок» і бачив, що бійці екіпіровані гірше, аніж ми, страйкболісти. Тоді ж, у 14-му, частина екіпіровки пішла на фронт: берци, розгрукка, тактичні окуляри, наколінники... Та й бігати з муляжами «калашів» по горах, степах чи «урбанах» і гратися у «войнушки» в той момент, коли інші хлопці робили це в реалі, зі справжньою зброєю в руках і гинули за Україну... Тож на страйкболі було поставлено хрест! Залишилась тільки мрія: колись, коли все скінчиться, зібратись зі старими друзями десь в лісах, з палатками, побігати по лісах своїх 20-30 км, увечері сісти коло вогню, підняти чарку, закусити добрим пловом, поспівати... Пост присвячується усім побратимам-страйкболістам, котрі в скрутну годину для держави, поміняли «привід» на зброю.

Котрим команда «до бою» — частина їх життя і складова великої мети: оборона Держави і захист українського народу! P.S. В диких і далеких архівах відкопав розкішне відео прийому мене, хорошого, в ряди бійців страйкбольного клубу «Каскад» (Тернопіль), на закритті сезону під Києвом. Побратиму Нео дяка за те, що воно є. Так, це дуже боляче, коли тобі по ляжках луплять з відстані у 5-10 метрів зі всього, що є на руках. Але, що поробиш, шеврон «Каскаду» здобувався тільки так! P.P.S. Звертаюсь до усіх засобів масової інформації!!!! Я замахався контактувати з вами з приводу поширення чи копіювання моїх постів у ФБ на ваших сторінках здебільшими заголовками!!! Це пост спогадів, пост про біль і про мрію! Це пост про моє особисте! Будьте ласкаві, не розміщуйте на ваших ресурсах моє відео із заголовками «В Сергія Притулу стреляли!», «Шок!!! Притулу расстреляли», «Сергей Притула мечтает о временах, когда он опять сможет убивать» і т.д. Спробуйте бути журналістами, а не ублюдками, які виконують план по захопленню озерів на вашу сторінку. Дякую!

facebook

ГАННА ОСАДКО,
ПИСЬМЕННИЦЯ, ХУДОЖНИЦЯ:

НАШЕ МІСТО — ТЕРНОПІЛЬ

Нині моя перукарка оповідала феєричну історію про те, як в її селі сусіди готували весілля — пафосне, як зазвичай на селі. А напередодні дідо молодій віддав Богові душу. То сусіди подумали-подумали, а що ж,

має все пропадати, спека така! — заникали ділове тіло у пивниці, нікому ніх не сказали (не засмучувати ж гостей!) — і чарівно два дні гуляли весілле-забаву. А діда в понеділок нашвидкуруч поховали. Таке от

facebook

ТАРАС ХЛІБОВИЧ,
ФОТОГРАФ:

НАШЕ МІСТО — ТЕРНОПІЛЬ

Коли їдеш транзитом автобусом по Тернополі, то з висоти «Еталону» вимальовується поки що візуальна особливість — кількість авто, в якому не використовують ремені безпеки дорівнює кількості авто, де є «іконостас» з різних іконок.

Нафіга то ті автомобільні гіганти вкладають величезні гроші в дослідження і розробку елементів пасивної безпеки, як то можна просто в панель приладів зразу на заводі вмонтувати ікону з позолотою розміром з планшет?

facebook

ОЛЕНА СТЕПАНОВА,
ЮРИСТ:

НАШЕ МІСТО — ТЕРНОПІЛЬ

Отримала я вчора смс з номера +380638504789 в якому зазначалося що мене вітають бо на мій номер випав приз авто KIA See'd і що мені необхідно зателефонувати на номери +380919529036, +380919580862, а деталі на сайті <http://www.autoroom.co.ua/>. У відповідь їм було надіслано

смс наступного змісту «Ст. 190 КК України. Шахрайство». Сьогодні заходжу на той сайт і сміюсь. Ну вже щось шахраї не продумали))) На сайті зазначено що партнером акції є «Фідобанк»))) А в «Фідобанку» введено тимчасову адміністрацію. Так що не ведіться на тих шахраїв»))))

facebook

ВОЛОДИМИР КУРИЛО,
ЮРИСТ:

НАШЕ МІСТО — ТЕРНОПІЛЬ

— На минулих вихідних побував у Бучацькому районі, в стороні Золотого потоку, — Возилів. Таких препаскудних доріг давно вже не бачив. Але цьому є одне пояснення, чому дорога не латається... Владі не вигідно, з огляду на те, що на Дністрі такі хочуть поставити ГЕСи, ремонтувати дороги поблизу Дністра оскільки це приведе до збільшення туристів, покращення самої

інфраструктури в населених пунктах (будівництво чи ремонт нових садиб, хостелів, готелів тощо), а це в свою чергу почне жорсткіше перешкоджати будівництву ГЕСів. На мою думку, кошти які витрачають на ремонт чи заміну дорожнього покриття в тих місцях, де вона є в досить прийнятному стані не доцільно, варто би було піклуватися про дороги, які ведуть в туристичні місця.

facebook

ЮЛІЯ ДУТКА,
ЖУРНАЛІСТ:

НАШЕ МІСТО — ТЕРНОПІЛЬ

За останній тиждень мені двічі траплялись люди, яким терміново потрібно у відпустку. Спочатку дівчинка на «Новій пошті» назвала меншу суму, а потім слізно телефонувала і просила повернути різницю. Я, звісно, повернула. Потім після шопінгу у

косметичному магазині виявила, що касирка, захоплена розмовою з колегою, не порахувала мені рідке мило. За купую акцій і знижок за карткою я цього навіть не помітила. Люди, відпочивайте! Висипайтесь та пильнуйтеся :)

facebook

МИКОЛА ЛАЗАРОВИЧ,
ВИКЛАДАЧ, ПРОФЕСОР,
ДЕМОБІЛІЗОВАНИЙ ВОЯК АТО:

НАШЕ МІСТО — ТЕРНОПІЛЬ

— Донедавна послуговувався власною сентенцією «Світ розвивається — лише москаль залишається москалем». Проте зараз, перебуваючи в санаторії для АТОвців

і спілкуючись зі своїми бойовими побратимами, в т. ч. тими, що побували в російському полоні, модифікував її: «Світ розвивається — лише москаль дичавіє»...

Колонка Олександра ВІЛЬЧИНСЬКОГО

Дзеркальні «надали»

Біля кіоску з рибальським причандаллям, якщо продавець знає свою справу, то часто стоять двоє-троє любителів не так щось купити, як побалакати. Бо ж балачки про риболовлю часом не менше задоволення, ніж сама риболовля. І продавцеві розвага, і потенційних покупців це завжди приваблює. І хоч я не любитель цих розмов, намагаюся швидко купити, що потрібно, й піти, але за багато років рибальського стажу у мене є свої знайомі продавці, які самі не проти почати розмову. Наприклад, запитанням на кшталт:

— Ну, як там ваші лини?
Хіба після такого встоїш, щоб не відповісти? От і відповідаю, що останнім часом перебазувався на Тернопільський став, а тут переважно підлящики.

— І що, за все літо ні один «надал» не попов?
— Хто-хто? — перепитую від несподіванки, а потім згадую, що це вже не раз чув і на березі нашого Ставу серед рибалок, де «надалами» ще з минулого літа називають дзеркальних коропів.

Тобто «карпиками» вони були ще торік, коли їх запустили. Хоча вже минулого року восени деякі з них мали по півкіло, а цьогоріч — це вже кілограмові й більше коропи. А оскільки наш міський голова немало рекламував цю акцію із зарибнення, то й отримав як нагороду від рибалок, що тепер усіх дзеркальних на нашому ставу називають «надалами». Наразі лише не відомо, чи це вже назавжди, чи поки їх не виловлять. Відтак я не бачу в цьому нічого образливого, аби стати частинкою місцевої міфології. І хоча до «сліз Гронського» чи «острова Сидоренка» ще далеко, але це з цього ряду.

Колонка Світлани ГРИВАС

Класика

Рідко їжджу троллейбусом. Не те, що не люблю, навпаки. Але якось так виходить, що завжди кудись поспішаю і все видається мені, що троллейбусом довше. Так-от, коли вранці все таки сідаю у троллейбус, то відразу згадую веселу картинку з нету з написом «Хтось знає, куди вони щоранку їдуть?» Так-так, вона про пенсіонерів. Бо це і на правду дивна ранкова картина. Кожного ранку на ринок? Кожного ранку на дачу? Куди, обпираючись на ціпок, з картою сумкою, поспішає літня людина в годину-пів? Мабуть, у них це просто необхідність вийти в люди, а чим для себе це виправдати, то знаходять різні варіанти. Це вочевидь ми зрозуміємо, коли самі з такими сумками, клигаючи, будемо на старості шукати причину, щоб кудись вийти.

А поки-що то все забавляє. Бо, приміром, якщо ти молодий, то тобі апріорі не можна сісти на сидіння. Бо, або ти сам не зможеш сидіти, коли літня людина стоїть — ти ж будеш в очах їхніх «скотиняка» без сорому і совісті, і поваги до старшого покоління. Або ж людина на правду виглядає так, що не дати місце просто неможливо — тобто самому не всидитися. Або ж третій варіант — коли ти сидиш, вільного місця у салоні — хоч греблю гати, але сидячих місць нема і якась жіночка, причому не літня, заходить в салон і встає так, що ти ледь не впираєшся носом в її груди. Хіба незрозумілий натяк? І от ти сидиш, на тебе зі всіх сторін дивляться пенсіонери, в очах яких читається «встане чи не встане». Мовляв, хіба ти не знаєш, що троліки — наш транспорт. Після таких от поїздок навіть не берешся займати сидіння. Все одно треба буде встати.

Майже педагогічна поема

ІГОР ДУДА

Водойма клубу любителів зимового плавання «Нептун» — справжня розрада у нинішню спекотну пору. Найкраще, звичайно, прийти туди, коли там якнайменше люду, але що вдієш — отією розрадою її вважаю не лише я. Отож прийшовши в черговий раз, щоб освіжитися й поплавати, застав там чималий гурт школярів, які завітали сюди разом, як я зрозумів, з вихователкою. А на лавочці біля кабінки для перевдягання саме «розслаблялася» з кількома високоградусними пляшками компанія з двох бомжуватих на вигляд чоловіків і дами невизначеного віку, але цілком визначеного роду заняття і відповідної поведінки. Щодо «розслаблення», зрештою, не маю нічого проти, оскільки сам, як мовиться, не без гріха,

а от щодо лексики усієї трійці... Повітря, здавалося, ставало густим від нецензурщини. Коли з лавки в черговий раз почулися п'яні матюки, я не витримав: — Шановні, не можна трохи приглушити звук? Тут же діти... — киваю в бік гурту хлопчаків і дівчат

Від лавки долинає щось схоже на злостиве буркотіння чи гарчання, але матюки, на моє немале задоволення, стихають

неподалік. Від лавки долинає щось схоже на злостиве буркотіння чи гарчання, але матюки, на моє немале задоволення, стихають. Гордий за власну активну життєву позицію і нетерпимість до проявів асоціальної поведінки, заходжу у воду, пірнаю, а випірнувши, опиняюся поблизу групи отих самих школярів, про

моральне здоров'я яких щойно так піклувався. Випірнув — і тут же захотів пірнути знову і то надовго, бо почув таке, від чого чийсь більш сором'язливий вуха могла б і зв'язнути.

— Ти «гоніш»!, — верещить підстрижений під «макітру» коротун до свого

двовізного як жердина приятеля. — Та б...ь буду! — витріщивши очі відповідає той і тут же звертається до дівчини неподалік, — сліш, коза, скажи йому, що всьо так і било в натуре!

— Да пошол ти на ..., — промовляють миловидні дівочі уста, — за...ли, блін, ваші разборки!

— Пошла ти сама на...

— не поліз за словом у кишеню (точніше, у плавки) довготелесий.

Я розкрив було рота, щоб втрутитися і в ці перемовини, але тут таки закрив його і смиренно поплив до сходинок. Вийшовши з води і побачивши ту, кого прийняв за вихователку, знову розкрив було рота, щоб поділитися з нею своїми враженнями від купання, але одразу ж передумав і закрив його. Швиденько витерся рушником і побрів через місток у бік парку. На алеї мимоволі озирнувся. Трійця на лавці заливалася диким реготом, відкорковуєчи нову пляшку. «Вихователка» щось зосереджено говорила по мобільнику, жваво жестикулюючи при цьому. Милі дітки весело плескалися у воді і голосно перемовлялися між собою.

Про що саме — я, на щастя, вже не міг розібрати. Далекувато було.

ДО МОРЯ НА ГІРКИЙ КУТ

Мандри ■ Хорли — село на півострові Гіркий Кут посеред Чорного моря на Херсонщині. Його розміри — 2х3 км і його, як кажуть, можна обійти за день. Однак неймовірні краєвиди, неочікувані пам'ятки і теплі хвили мілководдя не дозволяють цього зробити

ВОЛОДИМИР МОРОЗ, 0-67-307-55-58,
WOLODYMYR.MOROZ@GMAIL.COM

Якщо прагнете відпочити на морі з дітьми так, щоб це не перетворилося у біганину між атракціонами або в лежання на пляжі, де годі перейти між туристами, то вам у Хорли.

Це місце у Каланчацькому районі, на півострові, з'єднаному із сушею вузьким перешийком. Дехто порівнює Хорли із Кримом. Мовляв, подібні обриси. Але це невіправдано, бо Гіркий Кут є особливим місцем із притаманною тільки йому атмосферою.

На в'їзді

Під'їжджаючи до Хорлів від Каланчака спершу бачите справа зарослі диких оливок, що здалеку видаються вербами

— Їх плоди достигають у середині серпня і стають їстівними, — розповів згодом місцевий водій Олексій, який возить туристів до Асканії, на Рожеве озеро, Олешківські піски та інші визначні місця Херсонщини. — Ці маслини чорні.

Але вони терпкі, пояснила ще пізніше працівниця нашої бази відпочинку Ольга Іванівна.

Тож оливок скуштувати не довелося. Зате про них забуваеш, коли у поле зору потрапляє струмінь води, що б'є із артезіанської свердловини на початку перешийку від материка до півострова. Це — одна з місцевих родзинок. На межі XIX-XX ст. їх створили на замовлення Софії Фальц-Фейн, матері засновника Асканії Нової Фрідріха Фальц-Фейна, яка сама заснувала на Гіркому Куті Порт-Хорли. Жінка замовила дослідження Каркінітської затоки, виявила шляхи для торгівлі і спростувала слова військово-статистичного опису Таврійської губернії, що «у глибину Каркінітської затоки далі Сарибулатьського мису, розташованого за 40 верст від Акмечеті та Джарилгацької коси, заходить не треба через мілководдя і дурні ґрунти; а якщо вітри будуть туди заносити, то краще кинути якір». Після поглиблення каналів Хорли почали торгувати із країнами і в них навіть запланували провести залізницю. У містечку жило 1600 осіб. Але бюрократія, Перша

На пляжі у Хорлах достатньо місця і для того, щоб полежати, і щоб пограти у волейбол, і навіть позапустити повітряного змія

Медуза-кореневустка обпикає шупальцями. Шапка безпечна

світова і захоплення більшовиками влади звели все нанівець. Софію Фальц-Фейн убили у 1919-му будівники «світлого майбутнього». А містечко стало селом.

Перешийок, парк, срібло...

Тим часом ми в'їжджаємо на перешийок. Зліва і справа — вода. Хорли — одне з чудових місць України, де Сонце, Місяць та зорі сходять з моря і сідають у нього. А ще зліва удаліні видніють Устричні острови — на них Софія Фальц-Фейн дійсно мала устричну ферму.

— Але головне тут — повітря. Крим із ним не порівняти. Тут затока й водорості насичують повітря так, що в ньому — практично вся таблиця Менделєєва, — говорить літній чоловік, якого зустрічаю, уже блукаючи морем біля Близького Устричного острова. — Тут робили аналізи медузи. Це унікальне місце.

У Хорлах — найвища концентрація йоду в повітрі в Україні. У воді місцевих джерел багато срібла. Найбільше його — у джерелі, що в парку у північно-східній частині села. Теж тут можна побачити блакитно-сірих людей — тих, хто натерся косметичною блакитною глиною і походить пляжем. Дехто, у кого болять суглоби, змашується чорними грязями, видобуваючи їх у невеликій затоці на заході Гіркого Кута. І, звісно, Херсонщина — це кавуни, дині, персики та вибір риби на всяк смак.

Розваги у Хорлах

Очевидно, що екзотичний і напівдикий півострів — має свої

Краб-водолюб — один із жителів прибережних вод півострова

Південно-східне узбережжя Гіркокута вабить краєвидом

пляжі. Два із них: біля порту та біля бази «Чорноморець», обгороджені від медуз сіткою, які з середини липня дуже розмножуються і жалять, як кропива. Пляж біля порту — громадський і вхід туди безплатний, другий — для клієнтів бази. Але загалом у Хорлах купатися можна всюди на південному узбережжі і частково на західному. Сезон розпочинається у середині травня і завершується у середині вересня. Слід бути готовими, що для досягнення глибини понад 1,5 м треба відійти від берега 30-50 м.

Зате у воді, якщо прихопити маску, можна поганятися за бичками, упіймати краба-водолюбів чи рака-самітника, а подалі від берега — ще й ската-хвостокола.

На пляжі є гірка, лежачки, накриття від сонця, волейбольний майданчик. Водний мотоцикл розганяє популярний надувний «банан», діє прокат катамаранів.

Охочих відвідати Каланчацькі або, як кажуть місцеві, Пташині, острови за 7 км на пд.-зх. від півострова туди доставлять два судна (див. колонку збоку сторінки — ред.). На Пташиних островах вода чистіша і медуз менше. Моторним човном або пішки можна дістатися до Устричних островів, на яких живуть від 1,5 до 5 тис. пар розмаїтих птахів.

Зберігся у Хорлах навіть свій монумент із білого мармуру — фонтан «Купальниця». Він розташований у парку, як і пам'ятник Софії Фальц-Фейн.

— Є легенда, що син засновниці Порту Хорли закохався у просту дівчину з Полтавщини Одарку. Батьки були проти того, щоб вони були разом і постійно відправляли сина за кордон, а тим часом дівчині давали важку роботу. Одного разу Одарка вилила на себе кип'яток із важкого

Фонтан «Купальниця»

Поради туристу

- У Хорлах є як бази відпочинку, так і звичайні господарства, які здають кімнати. Ціни — від 50 грн за людину або від 200 грн за тримісний номер без кондиціонера. Номери на базах краще бронювати наперед, господарі охоче дають знижки.

- Із Тернополя до Хорлів можна дістатися через Херсон. До Херсона — потягом, а звідти — автобусом із приміської автостанції. Квитки можна купити на bus.com.ua. Їхати автобусом — 2,5 год.

- Пляж у Хорлах — місце, де не обійтися без парасольки, адже тут 300 днів у році безхмарні. На обід туристи взагалі масово йдуть із узбережжя у кафе чи свої номери, бо можна отримати тепловий удар. Але не варто одразу йти до кондиціонерів, щоб не отримати застуду. Якщо що, то із 9.00 до 14.00 діє ФАП.

- У селі немає банкоматів, але частина магазинів і кафе приймають оплату картками. Також картками можна оплатити за номери на базах.

- Ціни у Хорлах прийнятні, а крім магазинів тут можна закупуватися на ринку, який діє неподалік сільради і зупинки автобусів. Найбільший базар — по понеділках.

- Улітку 2016-го за доплив на Каланчацькі (Пташині) острови катер брав з дорослого по 150 грн з дитини від 2-х років — по 75 грн. Час перебування на островах — 2,5 год. Моторний човен на чотирьох осіб за це бере 600 грн. За екскурсію до Устричних островів останнє судно бере 300 грн.

казана і померла. Її коханий довго не міг допитатися, куди поділася дівчина, коли повернувся. А коли довідався, мати замовила оцей пам'ятник-фонтан, що відтворює образ дівчини-купальниці, — розповідає завідувачка місцевої бібліотеки Євгенія Юдіна. Узагалі туристи часто ходять до бібліотеки в Хорлах, аби дізнатися, де ж відпочивають.

ЙДЕМО У САДОЧОК БЕЗ СЛІЗ

Наші діти ■ Від місяця до півроку триває адаптація до дитячого садочка у малечі 2,5-3 років. Батькам важливо знати особливості цього процесу, аби полегшити, а не ускладнити його для своєї дитини

ІРИНА ПРОКОПЕНКО, 0-98-287-08-70,
IRYNA.PROKOPENKO1@GMAIL.COM

— Важко залишати дитину в групі в сльозах шоранку, — каже мати 2,5-річної Даринки. Її донька ходить у садок третій тиждень. — Звісно, ми готувались до того, що не одразу все буде просто. Але зараз мене хвилює, чи не роблю я в чомусь помилки.

Поведінку дитини в період адаптації буває важко передбачити навіть дбайливим мамам. Проте, що робити і чого не робити батькам у цей період, говоримо з вихователями та психологом Тернопільського дошкільного навчально-виховного закладу № 38.

Наголос на позитиві

— На початку звикання дуже важливо виробити в дитини позитивне ставлення до садочка і його працівників, — пояснює вихователь середньої групи Марія Яремчук. — Правильне налаштування потрібне насамперед батькам. Їх нестримна любов до дитини може їй нашкодити. Якщо батьки хвилюються чи сумніваються, ці емоції передаються дитині. Довгі прощання, ходіння під вікнами користі не принесуть.

Батькам радять налаштуватися на те, що їхнє дитя буде у добрих руках. А малюку пояснювати так: «Ти вже дорослий, всі дорослі ходять на роботу. А твоя робота — це дитячий садочок. Ми з татом тебе дуже любимо, тому відаємо до вихователів, які тебе також будуть любити. І ти будеш їх любити». Також варто пояснити, що вдома нікого не залишається: тато і мама йдуть на роботу, дитина в садок, двері в квартиру зачиняють. Поступово малюк звикне, що це потрібно.

— Наголос постійно потрібно робити на позитиві, — продовжує вихователька. — Навіть якщо дитина плаче після садочка, можна

сказати: «Ти плачеш, це зі всіма буває. Але ж тобі тут було добре, так?». На таке питання дитина відповість: «Так!». Не варто питати: «Тобі тут не сподобалось, так?», бо на таке питання вона теж відповість ствердно.

Потрібно навчитися позитивно сприймати і кожну вказівку вихователя: їсти, спати та інші, продовжує вихователь старшої групи Вікторія Мусієнко.

— Режим і правила поведінки вдома мають бути максимально наближені до тих, що в садочку, — каже вона. — Так для дитини буде набагато легше. Якщо ж малюк у вихідні довго спить вранці, пропускає обідній сон, їсть не за столом, а по всій квартирі, то в садочку йому буде важче.

У три роки з'являється «Я»

Найкращий вік для адаптації до дитячого садочка — 2,5-3 роки, розповідає практичний психолог Людмила Медвідь. У цьому віці з'являється потреба гратися з іншими дітками, розвиваються комунікативні навички. Саме у три роки відбувається й усвідомлення свого Я. До того є МІ — «я і мама, я і тато». Розвиваються у цьому віці й елементарні навички самообслуговування — дитина самостійно їсть, ходить на горщик.

— Якщо мама три роки була з дитиною — годі чекати, що за місяць малюк звикне до іншого, — каже Людмила Медвідь. — Мамі потрібно налаштуватися на те, що на це потрібен буде час. Легше тим дітям, котрі вже залишалися з бабцею, іншими родичами.

При виробленні у дитини навичок самообслуговування батькам радять не економити свого часу.

— Типова помилка: мама поспішає, тому воліє сама дитину вдягнути та нагодувати, аніж чекати, поки вона зробить це сама, — продовжує психолог. —

Вихованці першої молодшої групи дитсадка № 38 вранці приходять з різним настроєм. Проте свій день у садочку завершують завжди на позитиві

А в садочку не варто акцентувати увагу на власних помилках дитини, помилках її товаришів по групі чи на власному суб'єктивному ставленні до виховательки. Усі суперечності вирішуються не в присутності дитини.

В адаптації психологи виділяють три фази. Перша — «буря» — бурхлива реакція на садок, що викликає сильне напруження. У дитини може бути поганий сон, апетит, настрій. Триває цей етап від 2-3 днів до 1-2 місяців. Друга фаза — «буря затихає», коли дитина шукає оптимальні варіанти поведінки в нових

умовах: намагається взаємодіяти з однолітками, стає більш захищеною, врівноваженою. Це триває від тижня до 2-3 місяців. Третя фаза — «штиль» — дитина починає засвоювати нову інформацію, встановлювати контакти, проявляти ініціативу. Триває етап від 2-3 тижнів до 6 місяців.

Важливо пам'ятати, що кожна дитина — індивідуальність, і процеси адаптації у всіх відбуваються по-різному, наголошують вихователі. Батькам не потрібно ні на кого рівнятися і переживати з того приводу, що чиясь дитина,

на їхню думку, звикає швидше, легше і краще. Якщо процес вже пішов, і дитина залишається у садочку все довше, повертатись назад і зменшувати цей час немає сенсу.

— Батькам варто знати, що відсоток дітей, які зовсім не можуть адаптуватися до дитсадка, надзвичайно низький, — підсумовує Вікторія Мусієнко. — Випадки, коли батьки змушені припинити водити дитину в садок, дуже рідкісні. За позитивного налаштування і доброї співпраці з вихователями процес адаптації завершується успішно.

Що не варто говорити дитині

- Вчись їсти самостійно — в садочку ніхто тебе не годуватиме» (формує негативну установку дитини на садочок)
- Ану поділись іграшкою — в садочку доведеться ділитися! Там всі іграшки спільні (для дитини це не аргумент)
- Не плач! Дивись, інші не плачуть (ніколи не можна порівнювати свою дитину з іншими!)
- У садочку весело! Там стільки діток, всі граються і веселяться! (насправді не з першого дня все буде так прекрасно)

Що краще сказати

- Ти вже такий дорослий! Ти вже можеш їсти сам! Мені так подобається дивитися, як ти їси!
- Дивись, як хлопчик хоче твою іграшку. Давай йому дамо трошки погратися. Він пограється і поверне
- Тобі сумно без мами! Я теж сумуватиму за тобою!
- Ти познайомишся з багатьма дітками. А ще там буде вихователька, яку потрібно уважно слухати

За інф. вихователів дитсадка №38

Після садочка вся мамина увага має бути дитині

ІРИНА ПРОКОПЕНКО, 0-98-287-08-70,
IRYNA.PROKOPENKO1@GMAIL.COM

Найтиповіша помилка батьків під час адаптації до садочка — казати: «Тобі там буде дуже добре!» А дитина приходить і розуміє, що в садочку є завдання, обов'язки, режим дня. І відчуває, що її обманули.

Краще вчити сприймати досвід таким, який він є, пояснює психолог вищої категорії, психотерапевт Світлана Кухарук. Тому краще говорити: «Мама піде на роботу, а ти — в садок. Можливо, тобі не все сподобається. Але там є дуже багато цікавого. І потім ти мені все розкажеш, гаразд?»

Тому важливо, щоб на момент підготовки до садочку дитина вже могла говорити короткими

реченнями, наголошує психолог. Тоді малюк може описати свої враження і передати емоції, які переживає, коли мама на роботі, а він у садочку.

— Я вважаю, що дитині краще йти в садок після трьох років, коли мовлення вже достатньо розвинене і дитина краще усвідомлює, що з нею відбувається, — каже Світлана Кухарук. — Дворічні діти зазвичай ще не готові надовго залишатися без мами. Вони більш лякливі, тривожні, боязкі. Часто вони погано їдять самі, не вміють самостійно вдягатися. У 4-5-річних ще інші особливості адаптації. Вони звикли до домашнього довічного режиму дня. І коли потрапляють у садочок, де є певні вимоги, то розуміють, що втрачають.

Вранці, коли дитя збирають у садок, дуже важливими є перехідні об'єкти, продовжує психолог. Нехай малюк сам складе рюкзачок, покладе у нього те, що йому нагадує про дім: улюблену іграшку чи інші речі, які йому дуже близькі. При цьому можна сказати: «Дивись, ось твій зайчик. Він любить садочок і буде там гратися з іншими іграшками. Він любить пригоди і казочки, які розповідає вихователька. Тому давай, все ж, ти зберешся в садочок, бо мамі потрібно на роботу».

У період адаптації до садка з дитиною саме час починати говорити і про гроші. Наприклад: «Сьогодні у нас немає грошей для того, щоб піти на батуті. Давай домовимось, що тиждень мама ходить на роботу і заробляє гроші, а ти — в садочок. А наприкінці тижня ми відпочине-

мо разом». Можна також почепити вдома дитячий календар і відмічати в ньому дні, коли йдемо в садок, і коли відпочиваємо.

— Звичайно, не варто «підкупувати» дитину шодня, — додає Світлана Кухарук. — Але невеличкі заохочення наприкінці тижня — морозиво чи «кіндер» — цілком виправдані. Дуже важливі й емоційні винагороди: «Ти був чемний в садочку, а тепер мама з тобою пограється». Головне — щоб не відбувалося підміни понять: «Будь чемний, а ми тобі щось купимо, лише дай нам спокій».

Після того, як дитину забирають з садочка, дуже важливо, щоб мама відклала всі свої справи і робила все, що хоче дитина: гралася з нею, йшла на прогулянку, годувала, вклала спати, наголошує

психолог. Спокійно, виважено і уважно вислуховувала її розповіді про те, що було в садочку. Тоді дитина «добирає» ту увагу і любов, яку вона не могла отримати від мами в першій половині дня. Якщо ж мама забрала дитину додому, але займається не нею, а безліччю домашніх справ, то дитина потрапляє в ситуацію, коли в першій половині вона була без мами, і в другій — теж. Такі діти починають капризувати, стають дратівливими, агресивнішими. Тому що навіть у трирічному віці так довго обходитися без маминої уваги не здатні.

Загалом адаптація триває від місяця до трьох та довше. Щоправда, у періоди, коли діти хворіють, її доводиться починати мало не спочатку.

Н О В І
КНИГИ

Деніел Кіз «Таємнича історія Біллі Міллігана», Клуб сімейного дозвілля, 512 с.

Ціна: 93 грн*

Він прокинувся від того, що лягави вдерлися в будинок і звинуватили у звалтуванні трьох жінок. Але він впевнений, що не робив цього! Принаймні не пам'ятає. Але

чому? Можливо, якась із двадцяти трьох особистостей, що мешкали у його свідомості, замовчувала цей факт? Психіатри ще не стикалися з такою хворобою. Чи скоїв Мілліган усі ці злочини, чи він талановитий актор, який пошив усю Америку в дурні?

Таємнича історія заснована на реальних подіях. Деніел Кіз спілкувався з Біллі, а також з усіма, хто був причетний до цієї справи.

Сергій Осока «Нічні купання в серпні», 224 с.

Ціна: 55 грн*

Перша прозова збірка Сергія Осоки здебільшого побудована на буттєвих сюжетах і образах людей, що за дитинства чи молодості пережили голод, а в часи старості переживають недуги, безсилля, черствість, безвихідь, непорозуміння, відчуження. Автор майстерно пов'язує їх у стосунки з дітьми, онуками й правнуками — ще такими недосвідченими, а вже часом зарозумілими, і ці зв'язки, скріплені несподівано, непоказною любов'ю, проймають читача до глибини душі, повертаючи до свого приватного досвіду. Графічний реалізм і тонка лінія містики, неусвідомлене пробудження потягу до любові і усвідомлення минулості любовних зваб, вродо молодості і потворності старості, муки пізнання й гіркота розчарувань, — все згармонізовано розмаки слів на міцній волоссі задуму.

В оформленні обкладинки використано архівне фото С. Осоки

Яцек Денель «Ляля», Урбіно, 328 с.

Ціна: 70 грн*

Це книжка про любов, хворобу, старіння й помирання. Але спершу були великі війни та японський шпигун, куляста блискавка й королева у вітальні, каблучка із сапфіром і східні килими, якими вистеляли Хрещатик...

Та передусім Ляля переповідає онукові, а отже, і нам з вами, безцінні історії, які щоразу обростають новими подробицями, стаючи для нас містком між минулим і сучасністю.

* Ціни в книгарнях можуть відрізнятися від вказаних

Фотограф Юрко Гудь усі світлини одразу ж демонстрував присутнім на лекції. Так наочно можна побачити, які змінюється загалом вираз обличчя, якщо працює якийсь інший лицевий м'яз

МАЛЮЮТЬ МУЛЬТФІЛЬМИ ТА СТВОРЮЮТЬ ФОТОПОРТРЕТИ

Креатив ■ Навчитись робити щось нове: професійне фото, мультиплікаційні фільми чи аудіокниги або й просто розібратися в собі шляхом вивчення соціоніки — все це дає проект MediaLab

ІРИНА НЕБЕСНА, 0-98-950-56-57,
IRYNA.NEBESNA@GMAIL.COM

Креативні майстер-класи стали можливими у Тернополі завдяки грантовому проекту «Інвестиції в культуру», спільному для Польщі, Білорусі та України. Кошти на придбання обладнання дав Євросоюз. Решта ж — ідеї та методи реалізації були вже за місцевими активістами Тернополя. Діяти медіалаби в нашому місті почали торік наприкінці осені. Все закуплене обладнання за умовами залишалося в межах Тернополя, тож активісти почали думати, як і надалі цікаво те ефективно його використовувати. Отак і посипалися оригінальні та креативні ідеї, які допомагають тернополянам різного віку проявити свій творчий потенціал.

Одні з останніх проектів — озвучення аудіокниги для незрячої малечі, майстер-класи від фотографів та створення мультіка

Майстер-клас із озвучення книги провів заслужений артист України, актор тернопільського драмтеатру Олександр Папуша. Книгу теж обрали не випадкову, а тернопільської письменниці Ірини Мацко. Як пояснили організатори, видання підбирали таким чином, щоб у ньому якомога менше разів

згадувалися речі, незрозумілі особливими діткам — вона про почуття, а не про те, чого діти могли ніколи в житті не бачити.

Нові пригоди хлопчика-чарівника

Намалювати мультік — хто не мріяв про таке в дитинстві та й не продовжує мріяти в більш дорослому віці? Саме на це зробили ставку координатори проекту і не прогадали. Адже на майстер-клас прийшли десятеро тернополян, віком від

Намалювати мультік — хто не мріяв про таке у дитинстві та й не продовжує мріяти у дорослому віці? Саме на це

зробили ставку координатори проекту і не прогадали.

Адже на майстер клас прийшли десятеро тернополян

9 до 14 років. Хтось приніс цілий арсенал художника: олівці, пензлики, фломастери, — хтось ні. Керували магічним процесом тернопільська художниця Марічка Юрчак та координатор проекту в Тернополі Оксана Божко.

— Процес створення мультіка виглядатиме так: кожен учасник малює свій малюнок, згодом ми його вирізаємо і накладаємо на тло. У нашому випадку це коридори школи чарівників Гогвордс. Тоді відфотографуємо кожен етап і створимо із них

невеликий мультіфільм, — пояснила Оксана Божко.

Кожен із десяти юних художників отримав свій сюжетний малюнок. У когось це сам Гаррі Поттер чи його вірні друзі: Герміона та Рон.

— Головна хитрість такого мультіка: не обов'язково дотримуватись сюжетної лінії. Завжди можна придумати щось своє, — пояснює Марічка Юрчак. — Ось, наприклад, ми малюємо слона. Ні в книжці, ні у фільмі його не було, але чому Рон не міг би перетворити на слона свого жура? Адже Рон часто плував закляття.

Коли кожен герой був намальований, його вирізали по контуру, а тоді накладали на основне зображення — коридори Гогвордса, доклали репліки зі словами та фотографували. Згодом ось так по кадру змонтували цілий мультік.

Як розібратися із налаштуван-

розбиралися із самою технікою. Можливо, хтось хотів з'ясувати для себе, який фотоапарат варто купувати в майбутньому.

Під час майстер-класу фотограф пояснив, як правильно зробити світлини навіть при денному освітленні, не використовуючи спеціальних налаштувань. — Зрештою, зробити вдале фото можна навіть на мобільний, — переконує Юрко. — Головне — знати теорію. Ось про це ми і говорили на першому занятті.

А ось на другому занятті говорили вже не так про техніку використання самого фотоапарата як про людську міміку та емоційність. Адже Юрко Гудь пояснював учасникам, як за допомогою маленьких хитрощів створити ідеальний портрет. Моделлю була куратор проекту Оксана Божко.

— Є основні емоції — від позитивних до негативних, які так чи інакше можна відобразити на фотопортреті, — пояснює Юрко Гудь. — Все залежить від того, з якою метою цей портрет створюємо. Із власного досвіду скажу, що радість та щастя найкраще виходять, коли ти їх сам «ловиш», бо навіть знаючи, як влаштована міміка людини, показати такі емоції досить важко, щоб вони не здавалися фальшивими. Трішки по-іншому повернути голову, примружити очі чи опустити плече — і весь образ кардинально змінюється. Іноді моделі варто пояснити асоціативно, про що вона має думати, щоб у неї з'явилася потрібна міміка, іноді підказати на рівні фізіологічному — куди подивитися, як скласти губи.

Ознайомитись зі майбутніми проектами MediaLab можна на їх сторінці у Facebook.

БЛАГОДІЙНИЦЯ З НАСТАСОВА

Сестра Северина серед учениць восьмого класу василіянської гімназії у 1931 році

Доля ■ Донькою сільського єврейського корчмаря з-під Тернополя була греко-католицька монахиня Северина Парилле. Життя цієї жінки – приклад того, як можна полюбити українську культуру і популяризувати її навіть за океаном

ВОЛОДИМИР МОРОЗ,
 0-67-307-55-58,
 WOLODYMYR.MOROZ@GMAIL.COM

Ініціатором зібрання величезної збірки українського народного одягу, вишивки, весільних вінків та навіть обрядового печива стала уродженка села Настасів теперішнього Тернопільського району, черниця-василіянка Северина Парилле. Вона — дівчина з єврейської родини — стала однією з найбільших виховательок української молоді до Другої світової війни.

Майбутня монахиня народилася 27 липня 1884 року й отримала ім'я Стефанія.

«Донька корчмаря зростала під опікою дбайливої няні, української селянки, яка мала визначальний вплив на світогляд дівчинки і прищепила їй любов до Бога, української мови і рідних традицій. Ще під час навчання у народній школі майбутня черниця була учасницею аматорського театрального гуртка при читальні філії товариства «Просвіта» у Настасові, — пише Дзвінка Воробкало у статті «Історія незвичайної сестри василіянки Северини Парилле».

Про дитинство героїні цієї статті відомо мало, але й сама вона підтверджувала особливий вплив нянечки.

Мрії про народний сільський одяг

«Пішла я на цвинтар, молилася й передумувала. Усе моє щасливе дитин-

ство промайнуло переді мною, прожите серед оцих ширих людей. Виринули й дитячі мрії про народний сільський одяг, згадалися й обіцянки про поворот до моєї старенької няні...» — подавала сестра Северина у статті в «Новій Хаті» у 1933 році.

У цих словах бачимо, що уже дитиною майбутня василіянка захоплювалася українською етнографією.

Після настасівської народної, тобто початкової, школи, Стефанія Парилле закінчила учительку семінарію у Самборі і в 1909-му вступила до монастиря сестер-василіянок у Львові і закінчила при монастирі гімназію для дівчат.

«Це була одна з найдивніших жінок, які виростили на українській землі. Сама

сестри Северини в американській газеті «Свобода» у 1951-му.

Далі був філософський факультет Львівського університету — випуск 1919 року. Сестра Северина викладала у дівчат василіянської гімназії історію.

«Історія на її лекціях була справжньою вчителькою життя. Чи то у всесвітній, чи українській історії завжди знаходила приклади для виховних моментів, що будують націю. На прикладах, навіть негативних, знаходила виховні мотиви, вказуючи дівчатам — майбутнім громадянкам, жінкам і матерям, як належить правильно поступати, щоб правильно, добре, вірно й чесно та корисно служити своєму народові», — зазначив Василь Лев у статті про

Після успіху етнографічних виставок сестра Северина Парилле задумала

популяризувати українську культуру за океаном

Ідею підтримав митрополит Шептицький

жидівка з походження, виростала в жидівському оточенні. Натхненна Вищою силою, однієї днини вихрещується (разом зі своїми братами) в греко-католицькому обряді, а потім — монастирська келія. І не тільки цей крок, але також її дальші рішення випливали завжди з чисто ідеалістичних спонук», — писав дослідник історії українського мистецтва. Дам'ян Горняткевич у статті з нагоди 10-ліття смерті

сестру Парилле у часописі «Наше життя» у 1991-му.

Вивчила англійську

Водночас сестра Северина почала збирати зразки вишиванок і заохочувала до цього своїх учениць. З роками назбиралося експонатів на музей, який діяв при гімназії. Та на цьому наша землячка не зупинилася — організувала виставки у Львові. Популярність їх спонукала наважитися

Сестра Северина Парилле

на наступний крок — у державну школу. Бавиставки у США. Задум втілила за сприяння митрополита Андрея Шептицького. Американці у Нью-Йорку, Філадельфії, Вашингтоні та інших містах із цікавістю дізнавалися про українську культуру — тим паче, що василіянка вивчила англійську і супроводжувала виставки промовами-рефератами. На прохання місцевого українського єпископа Костянтина Богачевського, уродженка Настасова залишила частину привезеного в США — для створення українського музею у Стемфорді. Відтак василіянка повернулася до Галичини.

Після того, як у 1939-му прийшли перші совіти, монахиня деякий час викладала у гімназії, перетвореній

Знову бандити

• Бандитська ватага з шости осіб, напала оноді нічю на загород багатого господаря в Залужу Бучкевича. узброєні, замасковані на всякий випадок бандити, забравши 550 золотих, зникли в близьких лісах. Поліція кинулася в «поścіг», але, як звичайно, безуспішно.

«Діло», 12 серпня 1924 року

Трагедія на чужині

• Двох галицьких робітників, які перебували на роботі у Франції, Осип Куритиха і Ян Антецькі, жили собі і працювали в згоді, поки не увійшла поміж них — жінка. Недавно найдено Осипа Куритиху поблизу фабрики в Поппа Муссон — з відтятою головою, присипаною камінням. Небаром виявлено й убійника, яким виявився «приятель» убитого Антецькі, що оставав з жінкою Куртиха в любовних взаєминах. Слідство виявило, що Антецькі доконав страшного злочину в порозумінню з жінкою.

«Діло», 17 серпня 1924 року

Небезпека еміграції

• Припинення іміграції до Зєдинених Держав північної Америки... і значні труднощі увізді до Канади дало нагоду несовісним агентам корабельних ліній звернути еміграцію до Полудневої Америки, до Бразилії та Аргентини. Вже в попередних роках торговці живим товаром вивезли поважне число людей до Куби й Мехика під позором, що звітля буде їм легко дістатися вневдовзі до Зєдинених Держав. Так воно не сталося і сотки або і тисячі наших людей зниділо, або і зовсім пропало, не дїставши до обітованої землі.

«Діло», 6 серпня 1924 року

Резивізії в Нетребі

• Дня 6 цього місяця державна поліція з Новик перевела дуже основну ревизію в домі Богдана Борща, студента філософії. Забрано мапу України і пластовий зшиток «Лісові чорти», а студента забрали з собою і відставили до арештів у Тернополі.

«Діло», 13 серпня 1930 року

Плямистий тиф

• В селі Джурич, повіт Чортків, плямистий тиф починає ширитися скоро. Недуга перекидається від хати до хати і нині є вже слабі в кільканацятьох домах... Скільки в селі хорих на тиф, важко ствердити, бо деякі хорі чи радше їхня рідня скривають їх дійсний стан.

«Діло», 21 серпня 1930 року

Любовна трагедія

Тарас Сандуляк прийшов до хати своєї нареченої Марії Мардаревич у Станиславові і по короткій сварці стрілив до неї двічі, вбиваючи її на місці. Потім вийг на подвіря і стрілив до себе. Тяжко раненого Сандуляка забрали до шпиталю. Причиною трагедії було те, що Мардаревич не хотіла вийти за Сандуляка замож.

«Свобода», 11 серпня 1936 року

КІНО

кінотеатр
Сінема Сіті
тел. 47-77-37, квитки — 45-80 грн

«Дракон Піта»

Пригоди, сімейний, казка, фентезі, 17 серпня, поч. — 10.00, 12.20, 14.40, 16.45, 18.55, 21.30

«Загін самогубців»

Екшн, 17 серпня, поч. — 12.10, 13.00, 15.30, 16.50, 18.00, 19.20, 20.30, 23.00

«Джультта» Мелодрама, 17 серпня, поч. — 22.50,

«Секрети домашніх тварин»

Анімація, комедія, сімейний, 17 серпня, поч. — 10.05, 11.55, 13.45, 15.35, 17.30, 19.30, 21.50

«Жива»

Драма, історичний, з 18 серпня

«У чорта на куличках»

Комедія, пригоди, 17 серпня, поч. — 21.00, 23.40

«Мисливці за привидами»

Комедія, фантастика, 10 серпня, поч. — 10.00, 14.20.

кінотеатр

Палац кіно

тел. 52-33-33, квитки — 25 грн

Мультфільм

Або фільм для дітей на замовлення, 17 серпня, поч. — о 13.30, 15.00

«Божевільне весілля»

Французька комедія, 17 серпня, поч. — 17.30

«Готель романтичних побачень»

Комедійна історія кохання, 17 серпня, поч. — о 19.30

«Вуличний ринок 3.0»

Фестиваль їжі та задоволення проходить на набережній ставу та у парку Шевченка 23-28 серпня.

Тут можна буде спробувати смачну вуличну їжу, послухати сучасну українську музику, оновити гардероб українськими брендами одягу та стильним хендмейдом, послухати лекції від найкращих спікерів, спробувати себе у різних видах спорту, а також побувати на чемпіонаті світу з водно-моторного спорту.

Запрошує Zaxidfest

Фестиваль буде у Родатичах під Львовом 19–21 серпня. Квитки: 450 грн (однорідний) та 750 грн (триденний).

На чотирьох сценах виступлять: Crystal Castles, Enter Shikari, Hollywood Undead, Oomph!, IAMX, Noize MC, Zdob si Zdob, Onuka, DevilDriver, Emmure, Balthazar, Jamala та інші.

Зіграють металкор

Metalcore party Go буде у барі «Коза» 30 серпня. Початок — о 20.00. Вхід — 50 грн. Гратимуть: київський Scared to Live (metalcore/post-hardcore), кам'янець-подільський The Paints of Past Memories (metalcore/post-hardcore), Ready for the Week End (progressive metalcore/deathcore)

Приїде Піанобой

Концерт відомого піаніста улюбленця публіки Піанобой у ресторані Veranda 26 серпня. Початок — о 20.00. Квитки: 100 грн — у попередньому продажі та 150 грн — у день концерту. Романтичний та ліричний Дмитро Шуров виконає відомі хіти, нові пісні. Замовлення столиків за телефоном: 067-351-41-01.

Respublica триватиме 4 дні

Свій Масштабний фестиваль вуличного мистецтва проходить у Кам'янці-Подільському 1-4 вересня. У програмі виступи: Louna, The Hardkiss, «Скрябін», Kadavar, Animal ДжаZ, «Вагоновожатые», Space of Variations, Epolets, Somali Yacht Club, Арсен Мірзоян, DaKooka, «Моторролла» та інші.

День міста у Тернополі

Свій день народження Тернопіль традиційно святкуватиме 28 серпня. Вже стала відома частина програми святкувань. На тернополян чекає: свято замку, фестиваль «Живи активно», змагання з футболу «Кубок фаного міста», концерт Співочому полі та змагання з аквабайку на ставі.

Зірки привезуть комедію

«Сублімація любові» Ольга Сумська, Євген Паперний та Віталій Борисюк покажуть у ПК «Березиль» 30 вересня. Початок — о 19.00. Квитки: 80-300 грн. Виставу Альдо Де Бенедетті у постановці Валерія Астахова називають кращою прем'єрою року. Квитки — у касі ПК «Березиль», відділі Konica (ЦУМ).

КЛУБИ

ALLURE CLUB

просп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57

Найкращі ведучі

Вечірку "Кращі MC України" проводять щосуботи. На відвідувачів чекають MC з усієї країни, весела атмосфера, хіти та конкурси. Гостей розважатимуть DJ Sensey і Dj Misha Breez. Початок — о 22.00. Вхід: для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80.

RIVERPOOL CLUB

вул. Чумацька, 14,
тел. 067-350-18-81

The Subbotage Party

Щосуботи клуб запрошує потусуватися під найкращу музику за останні 30 років. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призами. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1,
тел. 067-350-22-10

Щосуботи запальні сети готують DJ з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосереди у закладі заточують підбори під запальні ритми латино. Для тернополян — сальса, бачата і меренге. Початок розваг — о 20.00. Приходьте з друзями і заряджайтеся позитивом. Вхід — вільний.

ВОМБА, НІЧНИЙ КЛУБ

вул. Братів Гжицьких, 3,
тел. 096-300-11-55.

Ночі флірту

Щонеділі — розкуті та запальні вечірки. Вхід для хлопців — від 20 грн, для дівчат до 23.00 — безкоштовно, після 23.00 — від 20 грн.

OPERA

Клуб-ресторан щотижня пропонує такі вечірки: щочетверга — студентські вечірки (вхід 30 грн), щоп'ятниці — вечірки у стилі Maxim, щосуботи — Opera Club Show (вхід для хлопців — 50 грн, для дівчат — 30 грн). Упродовж тижня відвідувачі можуть взяти участь у караоке-вечірках. Початок розваг — щодня о 20.00.

ФІЛАРМОНІЯ

Запрошують на патріотичний концерт

До Дня Незалежності України Тернопільська обласна філармонія влаштовує концерт «Україно! Бог і народ соборність Тобі дарував». Концерт відбудеться 23 серпня. Початок — о 18.30. Творчі колективи та солісти філармонії виконають кращі зразки української пісні та танцю.

Довідки за телефоном
- 25-07-48.

ВИСТАВКИ

«Назовні те, що позаду»

Живопис Пилипа Ніколаєва, галерея «Бункермуз»

«Маріуполь на межі»

Виставка живопису і графіки О. Українцевої та Г. Торкаєнко у межах проекту «У нас єдина доля — ім'я їй Україна», краєзнавчий музей

Витинанки Галини Дудар

Персональна виставка, краєзнавчий музей

«Мальовнича Україна»

Живопис з фондів музею, до 25-ї річниці Незалежності України, художній музей

«Парк Топільче - диво»

Фото Анатолія Заблуди, художній музей

«Україна і Тернопілля»

Живопис, художній музей

Георг Пінзель
Скульптура, постійна виставка, краєзнавчий музей

ТЕАТР

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

(бульв. Т. Шевченка, 6). Тел. 52-40-66,
квитки від 20 до 40 грн, поч. — 19.00

Нові вистави — восени

Тернопільський академічний обласний український драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка заклав театральний сезон 3 липня найсвіжішою прем'єрою — комедією американського драматурга Рея Куні «Смішні гроші». Нові вистави для тернополян готують уже восени. Стежте за анонсами

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛЬКИ

(вул. Січових стрільців, 15).
Тел. 52-49-54, квитки — 20 грн,
поч. — 12.00, 14.30

«Смішні гроші»

Комедія, Р. Куні

У серпні ляльки

відпочивають
Наступні вистави театру актора і ляльки чекайте восени

КРАЇНА ЗЕЛЕНИХ ГІР І СИНІХ ОЗЕР

Мандри ■ Італія — це не лише тепле й лагідне море, яскраве сонце, красива архітектура і смачна кухня. Це ще й дивовижна природа. На півночі країни на багато кілометрів простягаються Альпи, тож око туриста ваблять гірські краєвиди й озера

ІРИНА ЧОРНА, 098-586-50-62,
20HVULUN@GMAIL.COM

Водоспад в ущелині гори

На півночі Італії є чимало озер, які стали центрами курортів. Там люблять відпочивати як італійці, так і приїжджі — англійці, німці, французи. У тих місцях набували багато готелів та коледжів з апартаментами. Є навіть кемпінги для туристів з автомобілями, дуже комфортні для відпочинку. На їхній території є місця для авто і трейлери на колесах, а також будиночки з усіма зручностями. А ще — магазини, ресторани, басейни, навіть аквапарки. Уся територія дуже зелена і квітуча.

Парки розваг на озері

На одному з таких курортів на озері Гарда відпочивали й ми. Оскільки подорожували без авто, то винайняли апартаменти у коледжі. Мали і басейн, і шезлонги з парасольками, і плетені крісла зі столиком.

Гарда — найбільше озеро Італії, розташоване біля південного підніжжя Альп у трьох провінціях — Ломбардія, Венето і Трентіно. У минулому воно було тектонічною западиною, яка з часом заповнилася водою з гір. Водойма закрита горами від холодних вітрів, тому тамтешній клімат м'який і теплий, а рослинність така ж, як на Середземноморському узбережжі. До речі, ця водойма нам постійно нагадувала море.

На озері є найбільший парк дитячих розваг Італії — «Гардаленд», океанаріум «Саворд», аквапарк «Канеаворд» і парк розваг «Мувіленд». До усіх цих розваг з містечка, розташованих поблизу, їздять безкоштовні автобуси. Ба, навіть більше. Їхній графік підлаштований до графіку потягів, які прибувають на курорт Песк'єра-дель-Гарда з великих міст — Верони, Мілана та інших. Тому де б ви не відпочивали на півночі Італії, зможете без проблем дістатися до розважальних парків. Бонусами до цих квитків є можливість бачити берег озера у всій красі з будь-якої водної гірки чи атракціону.

Озеро Гарда має 52 км в довжину і 17 у ширину. На його берегах багато маленьких курортних містечок і селищ. Краєвиди там неймовірні! Відпочивати у тій місцевості і не поїхати на екскурсію навколо Гарди означає не побачити нічого. Поїздка берегом водойми дасть «зелене» уявлення про цей курорт. Ми саме так і зробили — рано-вранці сіли у рейсовий автобус і вирушили назустріч пригоді.

Доїхали до найбільш північної точки — містечка Ріва-дель-Гарда і пересіли на інший автобус, який їхав до водоспаду Вароне на околиці міста. Висота водоспаду — 87 м. Поруч обладнаний майданчик для пікніків, на якому можна насолодитися ланчем на свіжому повітрі. Навколо водоспаду буяє зелень, цвітуть квіти. Щоб підійти до води ближче, треба зайти у печеру. Там прохолодно і дуже мокро. Оглушливий звук водоспаду чути далеко, а в печері — набагато сильніше. Адже величезні потоки води падають з гір у глибокий розкол у скелі. Це фантастичне видовище!

З кількох майданчиків біля водоспаду, які йдуть каскадом, відкривається мальовничий краєвид — Ріва-дель-Гарда в оточенні гір. До верхнього майданчика ведуть сходи зі 115 сходинок. Звідти відвідувачі потрапляють у маленький тунель з оглядовим вікном, з якого відкривається захоплюючий вид на ущелину. На табличці біля водоспаду ми прочитали, що його колись відвідували письменник Томас Манн, монарх Австро-Угорщини Франц Йосиф, останній король Італії Умберто II Савойський, письменник Франц Кафка, поет Габріеле д'Аннунціо та інші відомі постаті.

Такий фунікулер — один у світі

Оглянули ми й кілька найбільш мальовничих містечок на березі озера. Усі вони оточені високими горами. Одне з найкрасивіших —

Курортне містечко Мальчезіне і замок. З балкона на головній вежі замку відкривається краєвид на гори й Гарду

Містечко Лімонне-суль-Гарда з висоти пташиного лету.

Такі велетенські лимони, лікер «Лімончелло» — візитна картка містечка Лімонне-суль-Гарда

Піднятися у Сірміоне на вежу й оглянути місто можна, заплативши кілька євро на вході

Усі містечка на півночі озера Гарда «підпірають» гори.

Фунікулер на гору Монте Бальдо збудували у 1962 році. Поряд є кафе

Ріва-дель-Гарда. Маленьке і затишне, з величною архітектурою, квітковим базаром, ресторанчиками і міською вежею. Звідти відкривається чудовий краєвид на околиці та озеро.

Наступним у нашому списку must see був курорт Лімонне-суль-Гарда. Назва містечка говорить сама за себе. Мило, пляшки з алкоголем, рушнички, фартушки, картини, посуд й інші сувенірні дрібнички — все мало вигляд, зображення і запах лимонів. Найпопулярнішим напоєм там був лікер «Лімончелло», найпопулярнішим морозивом — з лимонним смаком. Навіть цукерки і печиво не оминув лимонний бум. А ще скрізь висіли справжні лимони розміром, як кулаки братів Кличків.

До наступного курорту — Мальчезіне ми поплили прогулянковим корабликом. 20-хвилинна прогулянка озером злетіла миттєво. У Мальчезіне, окрім архітектурних «родзинок», нас чекала подорож фунікулером на гору Монте Бальдо. Як ми дізналися, канатну дорогу збудували у 1962 р., а в 2002-му її реконструювали. Маршрут

повертається на 360 градусів навколо своєї осі. Це дає змогу туристам охопити зором фантастичні краєвиди.

На горі Монте Бальдо (висотою понад 1800 м) ми провели дві години. За цей час із тераси встигли сфотографуватися на тлі гір та озера, прогулятися стежкою по гірському хребту і помилуватися Долімітовими Альпами. А ще погодувати кіз і погладити овець, які паслися на схилах.

Цікаво, що на горі є десятки пішохідних маршрутів для туристів. Оскільки у горах прохолодно, перш ніж вирушати у похід, треба добре вдягнутися. Ті ж мандрівники, які приїхали на Монте Бальдо у футболках і шортах, дуже змерзли.

Термальні джерела на дні озера

На південному березі водойми є півострів завдовжки 4 км. На цьому шматку суші розташоване курортне містечко Сірміоне. Цей курорт відомий неприступним замком Скалігерів з оборонною вежею, стіни якої оминають води озера. Споруду збудували у XIII ст. У минулому вона служила

у містечку чимало готелів санаторного типу, де туристів лікують цілющою водою. Температура води у купальнях сягає 69 С. Тамтешні води містять сірку, бром і йод, їх використовують для лікування ревматизму, захворювань шкіри і легень. Цілюще джерело б'є на глибині 19 м. Відомо, що вже у часи Римської імперії воду з нього подавали на поверхню свинцевими трубами і що багато заможних жителів Верони мали тут вілли та приїздили сюди на лікування і відпочинок. З римських часів тут також зберелися «Гроті Катутла». Це цілий комплекс руїн вілли, яка належала давньоримському поету Катутлі. Руїни оточені чудовим парком, де можна погуляти.

Центром старого Сірміоне є невелика площа, на якій поставили свої столики під парасольками кафе і ресторани. Туристи, які п'ють каву чи їдять тут, можуть милуватися заходом сонця над озером, адже площа «впирається» у водойму. А ще тут можна придбати місцеві сувеніри і скуштувати найсмачнішого у світі італійського морозива. Його тут десятки різновидів.

Корисні поради

- Якщо хочете відвідати кілька парків розваг і зекономити — купуйте акційний квиток, який дає право відвідати два з них за нижчою ціною.

- До усіх парків розваг з містечка Песк'єра-дель-Гарда кожних 30 хвилин їдуть спеціальні автобуси, проїзд безкоштовний.

- Вхід у «Гардаленд» коштує 37,5 євро для дорослого і 33 євро для дітей до 10 років. Квитки можна купити онлайн за 33 і 30 євро відповідно. Крім того, парк пропонує різні акції, сімейні квитки тощо.

- Навколо озера Гарда зручно подорожувати рейсовим автобусом або взяти напрокат авто. Щоб скоротити шлях, можна від одного до іншого міста поїхати туристичним катером. Квитки на нього — у касах на пристані.

- Час роботи фунікулера на гору Монте Бальдо для підйому — з 8.00 до 18.00, для спуску — з 8.15 до 18.45. Інтервал руху кабінок — 30 хв. Ціна квитка для дорослого туди і назад — 20 євро, для дитини — 8 євро, для малюка зростом менше метра проїзд безкоштовний. Якщо купити квитки з 8.00 до 9.00 і з 16.00, то можна зекономити кілька євро.

- З південної точки на озері — м. Песк'єра-дель-Гарда потягом можна дістатися до Верони і Венеції. До Венеції — 140 км, час у дорозі — 1 год. 20 хв. До Верони — 32 км, час у дорозі — 35 хв.

- У Сірміоне варто піднятися на вежу замку, щоб оглянути старе місто. Квитки можна купити біля входу у замок.

- Доїхати до водоспаду Вароне можна автобусом зі станції в Ріва-дель-Гарда або проїхати пішки. Відстань від берега озера до нього 3 км. Біля водоспаду працюють бар і сувенірний магазин.

- Для поїздки до водоспаду треба прихопити із собою дощовик або легку курточку — інакше зможете до нитки.

- Для підйому на Монте Бальдо потрібно мати теплий одяг, бо на горі дує холодний вітер.

Ваші відгуки про послуги у Тернополі
Тернополян залишили свої відгуки

7735

20.ua

СПОРТИВНІ
НОВИНИ

«Чемпіони»

змагались у Польщі

Команда тернопільського дитячо-юнацького футбольного клубу «Чемпіон» повернулася з польського міста Ниса, де взяла участь у дитячому турнірі.

Наші футболісти протягом чотирьох днів перебували у закордонній поїздки. Команда змагалась проти польських та чеських однокласників.

За результатами турніру у Нисі, наші «Чемпіони» отримали четверте місце. Усі діти здобули нагороди та подарунки від організаторів.

Другий на багатоденці

Чемпіонат України у багатоденній велогонці на шосе серед юнаків та юніорів відбувся у Житомирі. Студент Тернопільського технічного коледжу Владислав Шербань в особистому заліку здобув срібну нагороду. Хлопець є майстром спорту. До речі, складалась багатоденна гонка з чотирьох етапів і прологу — загалом 341 км.

«Тернопіль» пройшов «Скалу»

У другому попередньому раунді Кубка України 10 серпня футбольний клуб «Тернопіль» переміг з рахунком 1:0 стрийську «Скалу». Матч відбувся на Тернопільському міському стадіоні. Переможний м'яч на рахунку захисника «Тернополя» Владислава Гевлича, який відзначився ще на початку першого тайму. Відтак, ФК «Тернопіль» здобув путівку до 1/16 фіналу Кубка України. На цій стадії до команд Першої та Другої ліги долучаться шість колективів із Прем'єр-ліги.

У біатлоністів — три медалі

Змагання юніорського чемпіонату України з біатлону на лижоролерах завершилися днями на Львівщині. Тернопільські юніори зуміли вибороти три медалі. Так золоту та бронзову нагороди здобула наша Мар'яна Брикайло. Третьою дівчиною була у спринті та першою у гонці переслідування. Ще одну бронзу завоював Руслан Бригадир. Спортсмени тренуються під керівництвом Назарія Бурика. У загальному заліку збірна Тернопільської області посіла друге місце.

«Нива» прогнала у Малинську

Перший тур нового сезону чемпіонату України з футболу серед аматорських команд стартував 13 серпня. Першою свій матч провела тербовлянська «Нива». Підопічні Романа Курдупеля з рахунком 1:0 на виїзді поступилися ФК «Малинськ» з Рівненщини. Нагадаємо, що участь у турнірі також беруть тернопільська «Нива» та ФК «Чортків». Проте вони свої перші матчі у чемпіонаті проведуть 20 серпня.

ТЕРНОПОЛЯНАМ ОЛІМПІЙСЬКІ
МЕДАЛІ У РІО НЕ ПІДКОРИЛИСЯ

Подія

Честь Тернопілля на головній події у світі спорту Олімпіаді в Ріо захищали двоє спортсменів. Фехтувальниця Кривицька та віндсерфінгіст Тугарєв боротьбу за медалі уже припинили

АНДРІЙ ТИХИЙ, 0-97-636-12-34,
ANDRIY.TUKHNYI@GMAIL.COM

Ігри XXXI Олімпіади 2016 року в Ріо-де-Жанейро урочисто стартували 5 серпня. Найсильніші спортсмени планети вступили у боротьбу за нагороди.

Серед них — тернополяни Олена Кривицька та Олександр Тугарєв. Фехтувальниця Олена Кривицька змагання у Ріо розпочала 6 серпня. В індивідуальних змаганнях шпажисток Олена стартувала зі стадії 1/16 фіналу, де зустрілася з кореянкою Шін. Лише у додатковому раунді тернополянка зуміла зламати опір суперниці з рахунком 15:14. У наступному етапі Олена Кривицька зустрілась із французькою фехтувальницею Лорен Рембі. На жаль, 1/8 фіналу стала для нашої спортсменки неподоланим бар'єром. Кривицька прогнала з рахунком 7:9 та вибула з подальшої боротьби за медалі.

Шанс на Олімпійську нагороду Олена Кривицька отримала вже у командних змаганнях шпажисток, що відбувалися

Тернополянин Олександр Тугарєв на Олімпійській регаті у Ріо-де-Жанейро

11 числа. Партерками тернополянки по команді були Яна Шемякіна, Анфіса Почкалова та Ксенія Пантелеєва. Українська четвірка в 1/8 фіналу впевнено вибила з турніру бразилійок. Але у чвертьфіналі нашим дівчатам протистояли чинні Олімпійські чемпіонки з Китаю. Китайки у підсумку були сильнішими 34:42 і пройшли далі. Наша ж команда у матчі за 7–8 місця знову поступилася суперницям з Франції. Тож підсумок виступу української четвірки — восьме місце. Олена Кривицька по приїзду додому звернулася до своїх прихильників через соцмережі.

«Хочу сказати величезне дякую усім людям, які вболівали особисто за мене та за нашу команду. Мені дуже жаль, що ми не змогли потішити прихильників хоршим виступом у Ріо, але я ще раз вдячна усім за підтримку» —

написала фехтувальниця.

Боротьбу за Олімпійські нагороди 8 серпня розпочав тернопільський віндсерфінгіст Олександр Тугарєв. Хлопець уперше поїхав на Олімпійські ігри, де виступав у класі вітрильної дошки RS:X. Тернополянин у загальному провів 12 гонок за підсумком яких посів остаточне 23 місце, не потрапивши у десятку кращих, яка безпосередньо буде боротися за Олімпійські нагороди.

Боротьба та конкуренція на Іграх — надзвичайно жорстка, — каже наставник Олександра Тугарєва. — Адже ліцензії для виступу у Ріо вибороли найсильніші спортсмени своїх країн. Результати Сашка — це підтвердження достойного рівня. Для нього це перша Олімпіада, але змагатися йому доводиться зі спортсменами набагато старшими. За їхніми плечима не одна

Олімпіада. Для нього, вважаю, це чергове випробування власних сил, і велетенський досвід.

Сам Олександр Тугарєв стверджує, що на Олімпійських іграх у його дисципліні хоч висока конкуренція, але усі спортсмени перебувають у рівних умовах.

— На Олімпіаді спорядження для змагань організатори видали безпосередньо перед змаганнями, — каже олімпієць. — Це відрізняється від, скажімо, Чемпіонату світу, де спортсмени виступають на власному спорядженні. Тож у всіх учасників був однаковий час щоб пристосуватися до обладнання та його «обкатати». Тут — усі рівні.

Цікаво, що рейтингом одного із українських телеканалів, нашого Олександра Тугарєва включили до ТОП-5 найкрасивіших спортсменів збірної України у Ріо.

Міжнародний турнір у Тернополі
виграли поляки

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34
ANDRIY.TUKHNYI@GMAIL.COM

Уже всьоме у Тернополі відбулися футбольні змагання серед юнаків — традиційний Міжнародний турнір.

Цьогоріч змагання пройшли з 7 до 10 серпня. Більшість матчів відбулися на полях Тернопільської спортшколи з футболу. А один з матчів пройшов і на Тернопільському міському стадіоні.

Учасниками турніру-2016 були п'ять команд. Поряд із двома тернопільськими командами, змагались польська «Стадіон Шльонський» з міста Хожув, а також два колективи із Литви — ФК «Таурас» та ФК «Фенікас». За регламентом турніру команди зіграли між собою по колу. Вигравши усі матчі, чемпіонський Кубок завоювали польські футболісти. Команда тернопільської ДЮСШ з футболу завоювала друге місце, а ФК «Таурас» з Литви — отримав

звання бронзового призера.

Цей турнір ми проводимо, як один з етапів підготовки до старту у чемпіонаті дитячо-юнацької футбольної ліги України, — каже методист тернопільської спортшколи Віктор Вересюк. — Тренери мають змогу оцінити фізичні якості своїх підопічних. Новий сезон дитячої ліги стартує уже незабаром, у вересні. До цього часу команди ще проведуть тренувальні збори. Тернопільські футболісти, які посіли друге місце, кажуть, що могли поборотися за перемогу у турнірі.

— Могли і хотіли виступити краще, — говорить капітан ко-

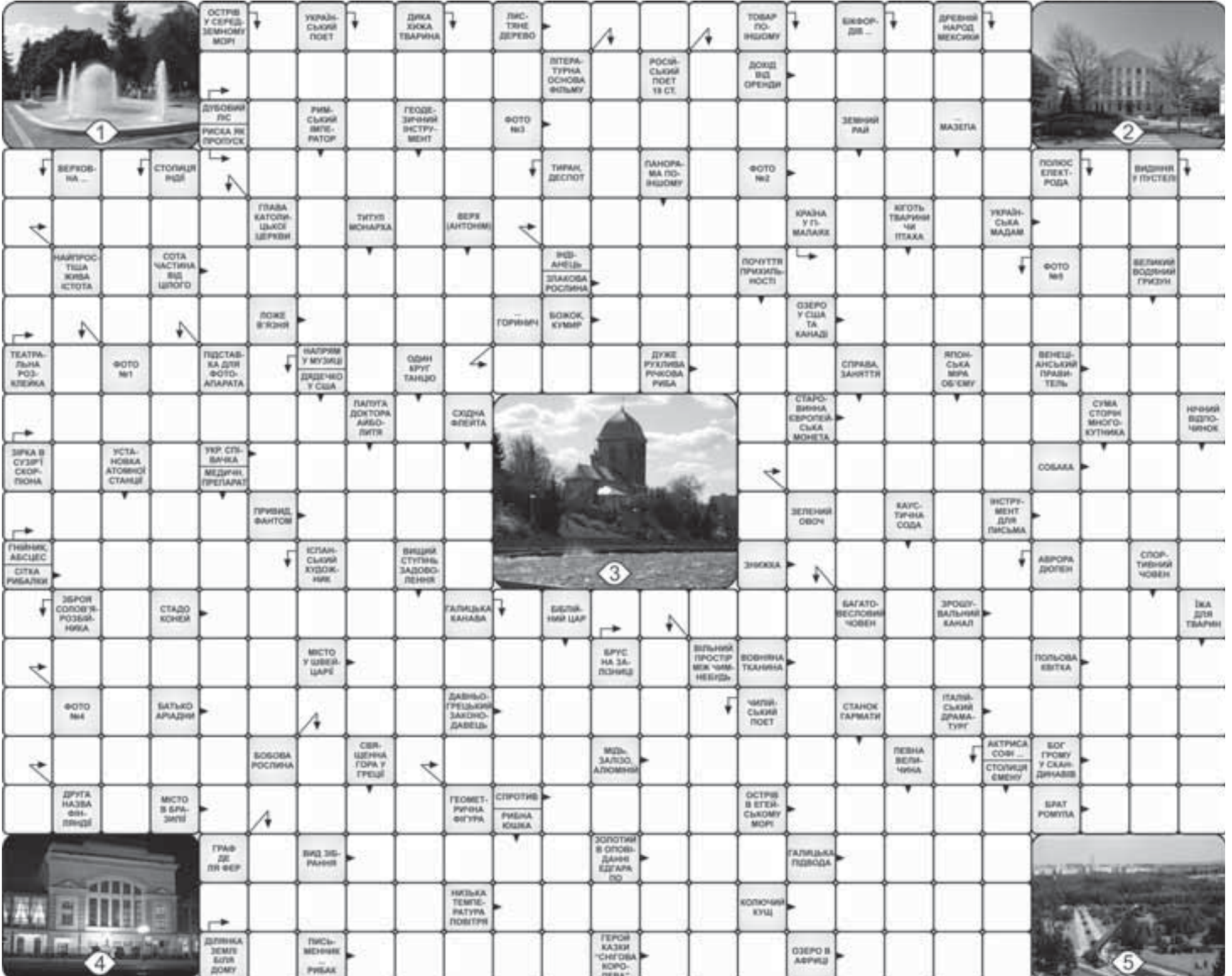
манди Тернополя Валентин Дирда. — Найважче було з поляками, яким ми прогнали з рахунком 4:3. Якби цей матч виграли, то могли б розраховувати на чемпіонство.

Нагороджували переможців та призерів по завершенні останнього матчу на стадіоні у парку

«Топільче». З рук голови обласної федерації Володимира Маринівського юні футболісти отримали кубки, медалі та грамоти. Також спортсменів нагородили спеціальними призами від спонсорів турніру.

Призерів Міжнародного турніру нагородили на футбольному полі одразу ж після завершення заключної гри

— Будь другом, порадь мені, на кому одружуватись: на багатій сорокарічній вдові чи на молоденькій дівчині, бідній, без посагу, але я її люблю?

— Звичайно, на дівчині; адже найважливіше на світі — любов. До речі, а хто та вдовиця? А де-де вона мешкає?

Терміново! Шукаю родичів у Таїланді, Єгипті, можна на Мальдівських островах! Скучив дуже — просто нестерпно!

Я міг би стати космонавтом, але зустрів її і... став алкоголіком.

— Я достану цю погань із-під землі!
— Та заспокойся ти.
— Що «заспокойся»? Ні, я таки дістану її!
— Та ти задовбав, копай бараболу мовчки.

Із книги про застільний етикет: «Виделка з чотирма зубцями — для гарніру, виделка з трьома зубцями — для м'яса, виделка з двома зубцями — для риби, виделка з одним зубцем — це ніж».

— За що вас посадили?
— Одного разу виявилось, що Нацбанк випускає точно такі ж купюри, що й я

Чоловік, спостерігаючи як дружина розкладає косметику, вирішив дізнатись що й для чого їй потрібне.

Жінка: — Ну от дивись, коханий: спочатку я вмиваюся цією пінькою, потім — скраб, відтак беру тонік, крем, потім — основа для макіяжу, тональний крем, а потім пудра.

— А навіщо все це?
— Щоби вийшов природний колір обличчя.

У РАЦСі: — Молодий, чи згідні ви одружитися на цій жінці? Молода, не підкажуєте.

На залікові з філософії студент довів викладачу, що жодних лекцій не було, та й узагалі — науки, як такої, не існує.

— Є тут хтось іще? Агу! — спитала Україна, входячи до Євросоюзу 2030 року.

— Ми тут, — відповіли Туреччина, Грузія й Албанія.

Доця каже до мами:
— Ма, а давай заведемо сестричку.
— Я не проти, але тато не дозволяє.
— А от тато зараз поїде у відрядження, й ми тихенько й заведемо.

— Сідайте, Сидоренко, два.
— А може таки три?
— Не допікайте, підсудний, два роки позбавлення волі.

— Ти хто?
— Я супервайзер логістичного терміналу!
— Вантажник?
— Так.

Чемпіонат Європи з футболу посприяв зміцненню української сім'ї. Тепер на питання дружини «Я чи футбол?» чоловіки все частіше відповідають: «Звичайно, ти».

«Не хочу додому, там іще й уроки робити...» — бурчала мати, йдучи з роботи.

Телебачення — це такий рудиментарний архаїчний

Інтернет, в якому лише пара сотень сайтів і дуже складно розміщати свої сторінки й коментарі.

— Рабиновичу, ви дарма цю ковбасу купуєте. Вона звичайно дешева, але їсти її зовсім неможливо, там сама соя.

— Це для гостей.

ТИЖНЕВИК «РІА ПЛЮС»

Свідство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «РІА плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року - ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

Тижневик «РІА плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем.
Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Новини компанії», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції. Буквосполучення **РІА, РІА, РІА** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 16 (колишній будинок офіцерів). **Працюємо 9.00-18.00.**
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 16.

Телефони редакції: (0352) 43-00-50, 43-00-56
Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) 43-00-50, 43-00-56
«РІА плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>

ПРАВИЛА ПОДАЧІ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідство про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №.194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор: Володимир Мороз, 067-307-55-58.

Верстка: Юрій Карпук.

Коректура: Ірина Чубата.

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ кур'єрської служби та передплати: Лілія Павлишин, 0-95-837-87-14.

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром РІА.

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімїтед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12а, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж **27541** примірників. Зам. № **161232**

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної рекламної агенції

ТОВ «Медіа Дім РІА»:

р/р 26006000416776

код ЄДРПОУ — 34377553

в ВАТ «Укресімбанк»,

м. Тернопіль, МФО 302429,

свід. про реєстр. плат. ПДВ

№ 100065551.

Інд. податк. номер

343775502080.

Передплатний індекс

22196

Рок-музика і релігія

Гурт Kutless із США грає християнський рок. В рамках туру Україною вони відвідали і Тернопіль. Хлопці розповіли, як прийшли до свого стилю в музиці і що в ній головне.

Читайте у "RIA плюс" від 24 серпня

СПОНСОР ПРОГНОЗУ ПОГОДИ

Погода у Тернополі

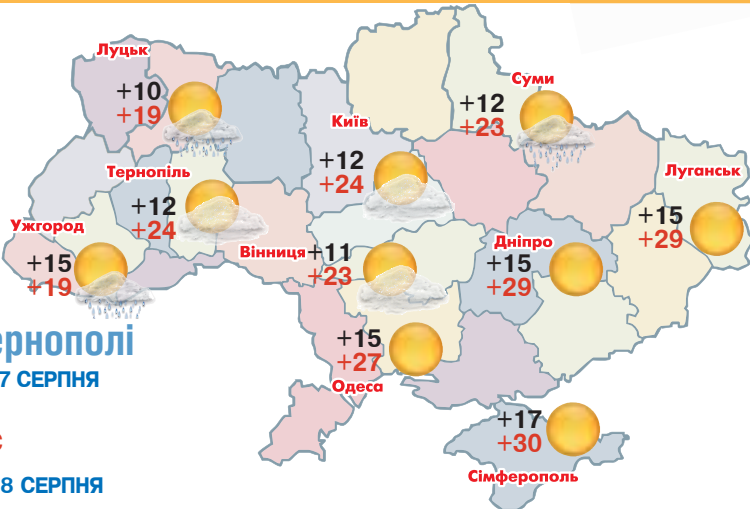
СЕРЕДА, 17 СЕРПНЯ
+12°C
+24°C

ЧЕТВЕР, 18 СЕРПНЯ
+18°C
+24°C

П'ЯТНИЦЯ, 19 СЕРПНЯ
+17°C
+27°C

СУБОТА, 20 СЕРПНЯ
+17°C
+27°C

НЕДІЛЯ, 21 СЕРПНЯ
+18°C
+29°C

379306_999

Склад МЕБЛІВ та МАТРАЦІВ ШАФИ-КУПЕ

www.nashi-mebli.com.ua

НАШІ МЕБЛІ вул. Живова, 41 (навпроти автовокзалу) (096) 276-14-40

ФОТОКОНКУРС

ОЛЕКСАНДРА
23 РОКИ

ХАРИЗМАТИЧНА, ІЗОРНА ТА ВИВЕРТА, ЛЮБЛЮ ПОДРОЖУВАТИ, АКТИВНО ВИГОРІВАТИ, ЗАХОПЛЮЮСЬ СПОРТОМ ТА ЧИТАННЯМ КНИГ.

КОЖНА ТЕРНОПОЛЯНКА МОЖЕ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ

Для участі достатньо заповнити форму "Взяти участь у конкурсі" на сайті miss.MoeMisto.ua

ПАРТНЕРИ:

центр естетичної кос

Завітайте на урочисте Свято до Дня Незалежності України у Базове відділення (м.Тернопіль), Райффайзен Банку Аваль!

Всі клієнти, які завітають до відділення Банку, зможуть скористатися спеціальними пропозиціями та отримати сувеніри та подарунки від Райффайзен Банку Аваль та його партнерів.

Свято буде проходити за адресою: м.Тернопіль, вул. Йосипа Сліпого, 8 протягом 5-ти робочих днів.

- 23 серпня - святкове чагування усіх клієнтів солодощами, подарунки та святкової акції;
- з 25 по 30 серпня - акційні дні, протягом яких всі клієнти зможуть скористатися спеціальними пропозиціями на послуги Банку.

Для запису на індивідуальну зустріч до працівників Банку, а також за більш детальною інформацією про Святкові дні від Райффайзен Банку Аваль і графіком роботи відділень звертайтеся до Інформаційного центру Банку за телефоном 0 800 500511 (безкоштовно зі стаціонарних та мобільних телефонів по Україні)

ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ:

ПАРОКОНДЕНСАТНИХ СИСТЕМ, ПРОМИСЛОВОЇ ФІЛЬТРАЦІЇ

ІННОВАЦІЙНУ ШЛАНГОВУ АРМАТУРУ

підбір обладнання, енергоаудит, шефмонтаж, ціни від виробника

+38 0536 700 857, (067) 914 01 99 stimexeng.com

Я МРІЮ ЗНОВУ ХОДИТИ!

Тернопільянка Тетяна Гевчук уже 24 роки прикута до інвалідного візка через ураження клітин головного мозку. Зараз Тетяні 32 і в неї є лише одна мрія - ХОДИТИ. Здійснити мрію Тетяни - реально! Потрібна операція з глибокої стимуляції клітин головного мозку, яку роблять у США.

Вартість операції 80 000 доларів

Операцію призначили на жовтень. Часу на збір коштів залишилось мало.

Допоможемо Тетяні стати на ноги!

Номер рахунку у ПриватБанку - 29244825509100, МФО банку - 305299, Код ЄДРПОУ - 14360570.

Для поповнення картки **4149 4978 3673 7777**

Гевчук Тетяна Валеріївна

Телефон для довідок: **096 40 99 655 - Наталія, матір Тетяни**

Гороскоп

ОВЕН
Буде шанс вирішити суперечності, які турбували вас. У середу зможете реалізувати плани. Четвер може засмутити неприємностями. У вихідні дні наведуть порядок удома і в думках.

ТЕПЕЦЬ
Зможете з'єднати ідеї з практикою, а мрії втілити в реальність. Будьте уважні до інформації, що надходить. У четвер слід залучити на свій бік впливових людей.

БЛИЗНЮКИ
З начальством краще не конфліктувати, зарекомендуйте себе сумлінним працівником. Сконцентруйтеся на проблемах. П'ятниця - хороший день для переговорів і укладання угод.

РАК
Робіть усе для досягнення цільової висоти. Відповідальність і напруга можуть супроводжувати вас весь тиждень. Запасіться терпінням. У п'ятницю можна будувати грандіозні плани.

ЛЕВ
Вас переповнюватиме енергія, і все піде, як по маслу. Справи, пов'язані з поїздками, будуть вдалимими. Якщо ви вирішили почати відпустку цього тижня, на роботу краще не приходити.

ДІВА
Ваші плани почнуть реалізовуватися. У середу не проявляйте агресії, вона може обернутися проти вас. З четверга можлива коротка поїздка, пов'язана з відпочинком.

ТЕРЕЗИ
Доведеться зосередитися і не дозволяти собі розслабитися. У четвер будьте обачні, є ймовірність сказати щось недоречне. Це спровокує напруженість із колегами по роботі.

СКОРПІОН
Ваша успішність запечатиме від енергійності в справах. Не відмовляйтеся від допомоги друзів і близьких. Поїздки будуть вдалимими. Не пропустіть важливої інформації.

СТРІПЕЦЬ
Вас можуть чекати серйозні життєві зміни. Активність на роботі має бути спрямована в конструктивне русло. У середу-четвер продумайте свої дії і узгодьте

їх з уявленнями про мораль.

КОЗЕРІГ
Вам знадобиться сприяння впливових знайомих. У професійних справах проявляйте ініціативу. У четвер може надійти пропозиція поміняти роботу. Труднощі підстерігатимуть у суботу.

ВОДОЛІЙ
Будете притягувати до себе увагу і захоплені погляди. У діловому партнерстві відкриється щось нове і вигідне. Женьть геть невпевненість і сумнів. У четвер проявіть обережність.

РИБИ
Не хапайтеся за все, що спадає на думку. У середу не потрапляйте на очі начальству й опонентам. У п'ятницю захистіть себе від непотрібних контактів.

СЛУЖБА ДОСТАВКИ ВОДИ

в квартири та офіси

"Криниця"

тел.:
(0352) 42 08 96
(067) 86 490 38

www.krynytsia.ua